

# VECTOR<sup>®</sup>

TYGODNIK POLONII

ŁĄCZYMY  
POLONIĘ  
DOŁĄCZ  
DO NAS



Nr 8 (71) / Rok III / 23.02.2014 r.

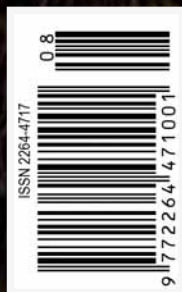
HEBDOMADAIRE - VECTOR POLONII - FRANCE - BELGIQUE - LUXEMBOURG - 1,50 € - www.vectorpolonii.com

*Ciągle myślę czym zasłużyłam  
na państwowe odznaczenia...*

**Basia Trzetrzelewska –  
laureatka Orderu Polonia Restituta**

**W NUMERZE m.in.**

- **Powieść w odcinkach:**  
„Wazon sypialny” Cezarego Dobiesa
- **Dom stojący na głowie...**
- **Adwokat radzi:**  
**Zasady opodatkowania dochodów i majątku**



**20 STRON**



# GASTT

gastronomie-tendance

HURTOWNIA SPOŻYWCZA PARIS-RUNGIS

Hurtowy dystrybutor polskich produktów spożywczych zaprasza do współpracy: Sklepy, Restauracje, Hurtownie, Stowarzyszenia oraz pozostałe podmioty organizujące duże imprezy, bankiety, catering, kiermasze.

Dostarczamy na terenie Francji i Belgii.  
Dostawa do 48 godzin max.

Nasi partnerzy:

- Aux Délices Pologne – 203, rue Saint Maur – 75010 Paris
- Sklep Manorek – 156, rue Oberkampf – 75011 Paris
- Aux Régals – 17, rue Docteur Goujon – 75012 Paris
- Comme en Pologne – 9, rue Hegesippe Moreau – 75018 Paris

W tych sklepach można nabyć szeroki asortyment polskich, zawsze świeżych produktów.



Zamówienia: 01 45 60 44 95, Zamówienia ekspresowe: 06 23 00 48 39  
e-mail: [contact@gastt.fr](mailto:contact@gastt.fr), ADRES: GASTT, Zone SOGARIS, Bâtiment R/S, 94150 RUNGIS

PROMOCJE

## KUPUJESZ, SPRZEDAJESZ POSZUKUJESZ?

Gorąco zachęcamy do zamieszczania bezpłatnych ogłoszeń na naszym portalu internetowym

[www.vectorpolonii.com](http://www.vectorpolonii.com)  
w zakładce OGŁOSZENIA

STRONA GŁÓWNA REDAKCJA KONTAKT MOJE KONTO Szukaj

### VECTOR TYGODNIK POLONII

KUP E-WYDANIE VP KONKURS BLOG VP OGŁOSZENIA PRENUMERATA FOTOREPORT

**Wzrost Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi**

Zachęcamy do lektury „Vectora Polonii” nr 67 z „Angorą” lub bez!

Droży Czytelnicy, Od niedawna istnieje możliwość zakupu i prenum [..] > dalej

POPULARNE REKOMENDACJE

- ★ Kanada: Literatura n książki
- ★ Świat w obiektywie K
- ★ Myślisz, że mam rację „Angorą”
- ★ Zachęcamy do lektury „Angorą”
- ★ Izrael: Tydzień Kuchni

07:30

Czwartek, 23 s

Dzisiaj są imieniny: Fernan

POGODA

5°C  
odczuwalne 5°C  
Pochmurno

VECTOR TYGODNIK POLONII

REKLAMA  
I OGŁOSZENIA

przyszłość” w poniedziałek, 27 stycznia w Krakowie spotkają się parlamentarzyści z kilkunastu krajów, m.in. Polski, Izraela,





## WYWIAD TYGODNIA: Rozmowa z Basią Trzetrzelewską

### ZAPRASZAMY DO...

Francuskich i belgijskich  
kin na film *Ida*  
w reż. Pawła Pawlikowskiego



## SPIS TREŚCI

- 4 TU I TERAZ:**  
Od Redakcji  
Tam gdzie dom stanął na głowie...
- 5 SPOSTRZEŻENIA  
POLSKIEJ PARYŻANKI:**  
Paryskie wieczory
- 6 POLSKIE TROPY:**  
Widziane z Tinqueux  
**POLONUS TYGODNIA:**  
Piotr Czerwiński
- 7 WYDARZENIA:**  
- Kolejne ograniczenia rządu Camerona  
- Polacy – Polakom, bezdomni w Londynie  
- W skrócie
- 8 ADWOKAT RADZI:**  
Zasady opodatkowania dochodów i majątku
- 9 MODA:**  
Święta bez strojności  
**NA ZDROWIE:**  
Między pokoleniami
- 10-11 BASIA TRZETRZELEWSKA:  
CIAĞLE MYŚLĘ CZYM ZASŁUŻYŁAM  
NA PAŃSTWOWE ODZNACZENIA**
- 12 VECTOREK**
- 13 ROZRYWKA**
- 14 POWIEŚĆ W ODCINKACH**  
Cezary Dobies, *Wazon sypialny I/1*  
Rozdział pierwszy – *Lilie*
- 15 CO? GDZIE? KIEDY?**  
Kalendarium wydarzeń polonijnych  
**BYLIŚMY NA...**  
Spektaklu Krzysztofa Warlikowskiego  
*Kabaret warszawski*
- 16-17 PROGRAM TV**
- 18 HOROSKOP, PRZEPIS  
KULINARNY, PRENUMERATA**
- 19 OGŁOSZENIA, PRENUMERATA**
- 20 SZTUKA NIECODZIENNA:**  
Nie duża, a ważna. Lalka



**VECTOR**  
TYGODNIK POLONII

depuis 2012

**REDACTION EN CHEF**  
Julita Lech  
j.lech@vectorpolonii.com

**REDACTION**  
Anna Garnys, Alicja Połap,  
Luiza Sawicka-Hofstede,  
Anna Rudek-Smiechowska,  
Katarzyna Tymiec

**FEUILLETONS**  
Krystyna Mazurówna,  
Jean-Claude Kociołek

**EDITEUR**  
Editions yot-art

**SIEGE SOCIAL**  
6, rue Sainte Anastase, 75003 Paris  
tél. 09 62 62 77 86,  
e-mail: redakcja@vectorpolonii.com,  
www.vectorpolonii.com

**DIRECTEUR DE LA PUBLICATION**  
Józef Rudek

**IMPRESSION**  
Printgraph, 32-800 Brzesko, drukarnia@printgraph.pl

**PUBLICITE ET ANNONCES**  
6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris  
tel.: 09 62 62 77 86, e-mail: redakcja@vectorpolonii.com

**LETRES A LA REDACTION**  
redakcja@vectorpolonii.com

**GRAPHISTE**  
Paweł Wójcik, e-mail: pawel.cube3d@gmail.com

N° Commission Paritaire: 1215192120  
ISSN : 2264-4717

## OD REDAKCJI

Czy dwadzieścia stron może wpłynąć na życie Czytelnika? Na pewno nie przewróci go do góry nogami, tak jak został odwrócony dom w Szymbarku, mający być alegorią burzliwych losów Polski, ale może odmieni choć jeden dzień...

Być może dzięki namowom Krystyny Mazurówny, damy się ponieść szaleństwu paryskiego wieczoru, podczas którego spotkamy czarującą tancerkę, i niepostrzeżenie stracimy dla niej głowę? A może zamiast tego wybierzemy opcję spokojniejszą, i poczytamy sobie w odosobnieniu fragment powieści Cezarego Dobiesza *Wazon sypialny*, odrywając się choć na moment od rzeczywistości, wciągając się w fabułę intrygującej

historii? Perypetie bohaterów opowieści, nasyconej walorami języka, grą sensów i nonsensów dotyczących ludzkiego życia, podobnie jak w znanych nam już aforyzmach autora, będziemy mogli śledzić w kolejnych numerach tygodnika.

Może dzięki poradzie mecenas Jolanty Boulboule-Kaczorowskiej dowiemy się w jaki sposób opodatkować dochody i majątek, unikając tym samym wysokich kar, które mogłyby przysporzyć nam wielu problemów? A może po prostu sprawimy sobie odrobinę przyjemności dzięki lekturze, która najprawdopodobniej nie odmieni naszego życia, ale poszerzy horyzonty, przybliży nam kwestie polonijne...

# Tam gdzie dom stanął na głowie...

**Kiedy w maleńkiej kaszubskiej wiosce Szymbark, lokalny przedsiębiorca z branży drzewnej postanowił wykonać najdłuższą deskę na świecie i znaleźć się w Księdze Rekordów Guinnessa, nikt nie przypuszczał, że będzie to początek Centrum Edukacji i Promocji Regionu, w którym szczególne miejsce zajmie historia Polonii rozproszonej po całym świecie.**

W miarę rozwoju placówki, pojawiały się kolejne wykonane w drewnie obiekty i przedmioty, związane z historią Polski i regionu – replika kaszubskiego dworu w Salinie, najdłuższy stół na świecie im. Lecha Wałęsy, Muzeum Gospodarstwa Domowego, kościółek zbudowany z drewnianych elementów nieistniejących już budynków, związanych szczególnie z losami Polski i Polonii.

Przełomem jednak okazała się wizyta gdańskiego podróżnika, Romana Koperskiego, który poprosił o wsparcie dla zaprzyjaźnionych potomków polskich zesańców z Syberii. Dostali oni projekt domu kultury i rzeźbione w drewnie godło z wizerunkiem Piłsudskiego. Wdzięczni rodacy, by podziękować, podarowali centrum drewniany dom wybudowany w XVIII wieku pod Irkuckiem przez przymusowych polskich emigrantów. Dom został rozebrany, zapakowany z fałszywą dokumentacją na ciężarówkę, by dotrzeć po wielotygodniowej podróży po bezdrożach Rosji na miejsce przeznaczenia. Ofiarodawcy chcieli, by były to Kaszuby – miejsce narodzin twórcy polskiego hymnu – Józefa Wybickiego i konfederatów barskich, jednych z pierwszych zesańców syberyjskich.

I tak zaczęła się historia małej Polonii – niedługo potem pojawił się w Szymbarku dom trapera kanadyjskiego. Pomysł, by sprowadzić go do Polski zrodził się w czasie obchodów 150-lecia naszego osadnictwa na tych terenach. Jako że Kaszubi stanowią trzon tamtejszej emigracji, to jeden z nich, Edd Chippior ofiarował dom swych przadków - Marianny i Augusta Szczypiorów z Siera-



kowic, którzy w 1858 r. osiedlili się w prowincji Ontario, odnajdując wśród wzgórz i licznych jezior namiastkę swoich rodzinnych stron. Dziś w Kanadzie zamieszkuje około 10 tysięcy Kaszubów, którzy biegle mówią po kaszubsku. Tym razem transport odbył się *lege artis* - z kanadyjskiego Wilna koleją do Toronto, potem do Montrealu, by w końcu drogą morską dotrzeć do Gdyni.

Kolejnym obiektem był dar Polaków z Turcji – a mianowicie dom z Adampola z 1842 r., wybudowany przez

uczestników powstania listopadowego, Wojny Krymskiej oraz powstania styczniowego. Co ciekawe, odnajdujemy tu ślad francuski, polscy oficerowie zostali wykupieni z niewoli przez francuskich zakonników lazarystów i porucznika Michała Czajkowskiego – wystannika księcia Adama Czartoryskiego. To właśnie jego imieniem nazwana została osada, w której znaleźli schronienie polscy tułacze. W chwili obecnej we wsi mieszka 600 osób, w tym 100 Polaków, posługujących się językiem przodków, a merem zgodnie z tradycją zawsze musi być Polak.

Zanim w Szymbarku pojawią się kolejne domki Polaków, rozproszonych po całym świecie, w tym może dom polskich górników z Francji czy Belgii, warto na pewno zobaczyć dom, który stanął na głowie, a który ma być alegorią burzliwych losów Polski, gdzie wszystko stało na głowie, a mimo to trwa nieprzerwanie.

Co warto tu podkreślić, wrażenia podczas zwiedzania domku, gdzie chodzi się po suficie, mając nad głową meble, wrażenia są równie mocno wstrząsające jak historia Polski. Nie trzeba mieć nawet zaburzeń błędnika czy problemów z równowagą. Po bezbolesnych przeżyciach wszelkich możliwych atrakcji w Disneylandzie, podróży statkiem w czasie niepogody czy turbulencji, by wyjść z odwróconego domku musiałam trzymać się ścian, a za wroty głowy towarzyszyły mi cały dzień.



tekst i zdjęcia: Aleksandra Stenka



## SPOSTRZEŻENIA POLSKIEJ PARYŻANKI



fot. z archiwum Krystyny Mazurówny

## PARYSKIE WIECZORY

Ach, te paryskie wieczory! Te tłumy turystów na Champs-Élysées, to tempo życia ulicznego, ten wieczny pośpiech, to jakieś rozgorączkowanie i niemal euforia biegających w różne strony, jakby stale spóźnionych przechodniów – to wszystko właśnie stanowi prawdziwą atmosferę paryską. Tak, ale i atmosferę innych wielkich miast – podobnie odczuć można przecież spieszący się tłum w Londynie, Buenos Aires czy Nowym Jorku. Jest jednak coś, co odróżnia stolicę Francji od wszystkich innych miejsc na kuli ziemskiej – a są to wieczory. Wieczory, a dokładniej noce paryskie, są jedyne, niepowtarzalne i nieporównywalne z żadnymi innymi!

Wystarczy przejść się późnym wieczorem, już po kolacji, nad Sekwaną i poobserwować liczne pary, które czule objęte mimo zimnej pory roku, przechadzają się wolniutko nad brzegiem rzeki. Inne siedzą, splecione rozgrzewającym uściskiem, na przybrzeżnych ławeczkach – jeszcze inne całują się, bynajmniej niespieszone przyglądającym się im niedyskretnym ciekawskim. Pod fontanną na Saint-Michel – od dawna znanym miejscem randek – zawsze stoi kilku lub kilkunastu młodzieńców z kwiatkami w ręku, kilka czy kilkanaście niecierpliwie zerkających na zegarek panienek, jak i licznych grupki ludzi, czekających tu właśnie na umówione spotkania. Po bulwarach przechadzają się całe rodziny, leniwym krokiem spacerując przed ostatecznym powrotem w swoje pielesze, a po zakończeniu przedstawień teatralnych i wieczornych seansów kinowych widzowie wcale nie spieszą się

do domu, ale zwlekając, przesiadują przy kawiarnianym stoliku, na tarasie – często ogrzewanym – wprost na ulicy, gdzie popijają jeszcze ostatnią kawkę czy kieliszek wina, albo i – nagle wygodnieli – pogryzają naleśniczek, nabyty w budce, czy porcję gorących kasztanów od ulicznego sprzedawcy.

Nie ma już o tej porze atmosfery pośpiechu, wieczór nie biegnie, ale płynie sobie słodko i spokojnie, czas rozłazi się powoli, w celebracji degustowania życia. Naprawdę, szkoda wracać do domu na spanie!

No to co robić? Spektakle teatralne zakończyły się koło północy, kina też już pozamykane – wprawdzie cały szereg restauracji czynnych jest do drugiej, a niektóre otwierają się dopiero nocą, ale – nie samym jedzeniem przecież człowiek żyje! Ach, prawda – zostają nam przecież kabarety!

Dla miłośników kultury amerykańskiej, w pobliżu Opery Garnier czynny jest do późna w nocy amerykański bar Twenty One, gdzie w podziemiu można posłuchać dobrego jazzu, w barze na parterze wypić któryś ze smakowitych cocktaili, a w restauracji na piętrze, siedząc w pseudo-wagonie, zjeść na przykład ogromnego T-bon steka, podziwiając tańczące na barze strip-teaserki.

Dla żądnych bardziej paryskich rozrywek – w pobliżu Placu Pigalle są dwa kabarety transformistów: Chez Michou i Madame Arthur, w których prześmieszni transwestyci (nie zawsze wiadomo, kto jest kto, najpiękniejsze dziewczyny okazują się facetami, a najbardziej mężczy panowie – paniami...) uczestniczą w rewiach, w których pokazują głównie parodie znanych gwiazd estrady. Dla naszych patriotów – program w kabarecie Belle Epoque, w którym rej wodzi od lat nasza krajanka, Ella Ritz, czyli Elżbieta Bocianowska. Ale są to kabarety niezbyt duże, z niezbyt ambitnymi programami – może więc lepiej od razu pójść do któregoś z najbardziej znanych na całym świecie, do „Moulin” albo Lido?

Z wielkich kabaretów paryskich – mamy przecież działający wciąż Moulin Rouge, który swoimi wielkimi, kręcącymi się non stop skrzydłami z daleka wabi przechodniów, będących w pobliżu Placu Pigalle. Czerwona sylwetka wielkiego młyna wzywa turystów, wystawione w holu (wychodzącym aż na ulicę) zdjęcia tancerek, skąpo przybranych w kuse, ale błyszczące stroje są tak obiecujące, że mimo wysokich cen, co wieczór dwa spektakle (niezmiennie od lat) cieszą się niesłabnącym powodzeniem. Wabikiem jest oczywiście słynny „french can-can”, wykonywany brawurowo przez Doriss Girls – i tylko wtajemniczeni wiedzą, że w tym typowo francuskim tańcu rdzennych Francuzek jest tylko na lekarstwo – ponieważ są one zazwyczaj śliczne i eleganckie, ale filigranowe – miejsce ich w „Moulin” zajmują głównie młodzianki, ale wysokie (minimum wzrostu – metr siedemdziesiąt pięć) Angielki i Rosjanki, parę mieszkankę Australii i... kilka rosluch, do-rodnych Polek!

Innym znanym miejscem nocnego życia paryskiego jest Lido, największy kabaret, położony przy Champs-Élysées. Tancerki są tu jeszcze wyższe, scena większa, koszty przygotowania spektaklu ogromne. Największa na świecie kurtyna wodna, olbrzymie, wylaniające się spod ziemi na oczach widzów kilkutonowe dekoracje, dwustu-osobowy zespół artystów – przepych, bogactwo i szyk paryski. W cenie wstępu jest szampan, stąd i atmosfera łącie szampańska!

Ale – co tu dużo mówić, najbardziej ciekawym, najbardziej specyficznym kabaretem paryskim jest bez wątpienia Crazy Horse. Sala wcale nie jest ogromna, fotele przepastne i arcy-wygodne, ale nie aż tak liczne – a wejście, wprawdzie stale strzeżone przez dwóch umundurowanych dżentelmenów, nie lśni błyskotkami tak natrętnie, jak wejścia do innych kabaretów. Nie, tu panuje raczej atmosfera wyjątkowego wtajemniczenia – tak, jakby udający się tu widzowie byli uprzywilejowanymi wybrańcami losu...

Żadna z dwudziestu artystek, występujących w spektaklu Crazy, nie rozbiera się na scenie – nie, one są od początku już rozebrane. Owszem, rozebrane z banalnych szatek, ale świetnie ubrane światłami i odpowiednio dobranymi akcesoriami. Tu cylinderek, tu tylko gorset czy podwiązki, a tu znowu sugestywne elementy dekoracji, jak kanapa w kształcie purpurowych ust, różowy telefon czy jakaś tam laseczka, kajdanki lub maseczka sado-maso. Tak, wszystkie ludzkie fantazmy są tu przedstawione, na szczęście, z przymrużeniem oka. Świetna reżyseria apeluje zarówno do naszego poczucia estetyki, naszej wrażliwości na sztukę, jak i do bardziej prymitywnych, acz podstawowych odczuć naszych zmysłów...

No, bo już same imiona występujących tancerek budzą rozkoszne skojarzenia – sami powieźcie, Losso Calypso, Psycho Tico, Zula Zazu, Vanity Starlight – ach, jest także jakaś Katia Kiev i Visa Est – czy to ślepy przypadek, czy jakaś figlarna aluzja do piękności wschodu? Przez kilka lat jedną z rozebranych artystycznie gwiazd była nawet pewna tancerka operowa znad Wisły, czy to nie ona nosiła wdzięczny pseudonim Wanda Monopolka?

Tak czy owak, w Paryżu nie można narzekać na nudę wieczorową porą!!!

Krystyna Mazurówna



Rysuje M. Wójtowicz

## WIDZIANE Z TINQUEUX

# EWA KRASKA - autorka tekstów i reżyser

## O mojej pracy teatralnej

Zapraszam do poznania mojej pracy teatralnej, którą zgłębiałam od zawsze, poprzez moje studia aktorskie (Stanisławski i metody Actors Studio, techniki Meisnera), ale także poprzez pisanie i inscenizację, które odkryłam na przestrzeni lat i spotkań. Nie mam żadnej reguły, żadnego dialektu, idę naprzód różnymi horyzontami, mieszam gatunki i nie przestaję kochać. Pracuję z pasji do sztuki, z artystami z różnych światów, którzy przyczyniają się do wzbogacania mojego świata. Nie potrafię wam tego

opisać, ale będziecie mogli ująć to w słowa, czytając fragmenty moich sztuk, odkrywając zdjęcia i miejsca, które są jak ja. Nie wywieram szczególnego wpływu, ale wszystko ma wpływ na mnie. Zaczęłam od teatru klasycznego, następnie współczesnego. Moje spektakle to mieszanka różnych sztuk, które staram się zestawiać na scenie. Czasami bohaterowie ewoluują w zależności od muzyki, czasami za pomocą clowna, marionetki, tańca, opowieści. Posługuję się różnymi sztukami, by znaleźć źródło gry, która jest teatrem. Przy czym wystawiam te-



Ewa Kraska

atr na próbę i aktorów również. Tematem mojej pracy jest wnętrze, człowiek - to, co mnie interesuje. Piszę na podstawie własnych spotkań, świadectw, prawdy, którym nadaję znamion prawdopodobieństwa, aby każdy mógł się odnaleźć w tych historiach. Moja praca adresowana jest do wszystkich, dotyczy każdego z nas i dotyczy naszych sprzeczności, marzeń, zakazów, naszych możliwości i naszych ograniczeń. Odkrywam to wszystko, również się z tym konfrontuję - Ewa Kraska.



„Przekątna gońca, spotkanie z Filodorem” (La diagonale du fou, rencontre avec Philidor)



„Czekając na Nobla” (En attendant le Nobel), sztuka wyróżniona w 2012 r. na festiwalu w Radomiu

## Po Noblu... Nowy projekt Ewy Kraska

Nowa sztuka Ewy Kraska, *Przekątna gońca*, spotkanie z Filodorem (La diagonale du fou, rencontre avec Philidor), będzie tworzyć dyptyk wraz z utworem *Czekając na Nobla* (En attendant le Nobel), wyróżnionym w 2012 r. na festiwalu w Radomiu. Jest to zamówienie festiwalowe na październik 2014 roku. *Czekając na Nobla* rozgrywało się w Vence między 1964 i 1969 rokiem, w towarzystwie Witolda Gombrowicza i jego młodej kanadyjskiej żony, Rity. Tym razem, akcja toczy się w 1967 r., w ciągu miesiąca, kiedy Rita jest nieobecna.

Polski pisarz staje twarzą w twarz z samym sobą: „Co zrobić z upływającym czasem, kiedy ludzie są nieobecni?” To jest sztuka o samotności, o przeszłości, z wyobrażeniem duchów i fantazmów - wyjaśnia autorka. Główny bohater spotyka Filodora (nazwisko słynnego szachisty oraz postaci gombrowiczowskiej), 10-letniego chłopca, urodzonego w Argentynie, gdzie Gombrowicz spędził 24 lata i gdzie napisał większość swoich dzieł.

Obecnie odbywają się próby w Paryżu, w styczniu projekt gościł także przez 10 dni w La Fileuse w Reims. Premiera być może odbędzie się w Argentynie w Buenos Aires.

Kontakt: itek@orange.fr, tel. 06 07 10 88 42, ewakra-ska.puzl.com (La Fileuse - Friche Artistique, Direction de la Culture: 03 26 77 73 54 - 26, rue du Docteur Schweitzer, 51100 Reims).

Jean-Claude Kociółek

## POLONUS TYGODNIA



pictazawisk.com

## Piotr Czerwiński

Pisarz, publicysta. Warszawianin mieszkający i pracujący od kilku lat w Irlandii. Absolwent dziennikarstwa na Uniwersytecie Warszawskim, pisał m.in. dla „Expressu Wieczornego”, „Gazety Wyborczej”, magazynu „CKM”, „Playboya”, „Cosmopolitan” i polskiego wydania „Maxima”. Przygotowywał też projekt miesięcznika wraz z Kubą Wojewódzkim. Niestety nigdy nie ukazał się on w druku.

Znany był pod pseudonimem Berger, który przyjął do niego podczas studiów. Tak też podpisywał często swoje artykuły.

Jako pisarz zadebiutował w 2005 roku powieścią *Pokalanie*. Już mieszkając w Irlandii opublikował *Przebiegum Życia*, surrealistyczną historię osadzoną w Dublinie z czasów „celtyckiego tygrysa”, napisaną eksperymentalnym polsko-angielskim żargonem. Trzecia książka, *Międzynaród* to groteskowa opowieść o Polsce, która jest globalną potęgą. W ramach promocji tej właśnie powieści, Czerwiński był gościem Księgarni Polskiej w Paryżu w 2012 roku.

Jego ostatnia książka pt. *Pigułka Wolności* to historia osadzona we współczesnych realiach, *śmieszno-straszny obraz świata epoki mediów społecznościowych*. Czerwiński jest również autorem opowiadań i wierszy.

Wraz z rodziną mieszka w Dublinie. Choć nie postuguje się językiem polskim w życiu zawodowym, a jedynie w domu, przywiązuje wielką wagę do jego poprawności. Eksperymentalny żargon *Przebiegum Życia* miał być artystyczną próbą uwiecznienia sposobu, w jaki mówią ludzie zapominający język polski.



## WIELKA BRYTANIA

## KOLEJNE OGRANICZENIA RZĄDU CAMERONA

**6** kwietnia, z początkiem nowego roku obrotowego, mają wejść w życie kolejne ograniczenia praw dla nowych imigrantów.

Rząd w Londynie zapowiedział, iż nowi, bezrobotni imigranci nie dostaną zapomogi mieszkaniowej – obywatele Unii Europejskiej, którzy będą pobierać zasiłek dla bezrobotnych, nie będą mieć prawa do jednoczesnego jej otrzymywania. Celem takowej ustawy jest niedopuszczenie do sytuacji, w której nowa, napływowa ludność będzie otrzymywać większe ulgi niż Brytyjczycy. Zdaniem parlamentarzystów, nowa regulacja zmniejszy liczbę imigrantów osiedlających się w ich kraju wyłącznie z przyczyn ekonomicznych.

Zgodnie z nową regulacją, osoby zatrudnione, które otrzymują zapomogę mieszkaniową, a po szóstym kwietnia 2014 r. stracą pracę oraz otrzymają zasiłek dla bezrobotnych, zachowają prawo do jednoczesnego pobierania tych dwóch ulg, jednak nie dłużej niż przez okres sześciu miesięcy. Również przez pół roku będzie można otrzymywać świadczenie pomocowe z tytułu utraty pracy. Po tych zmianach, zapomoga mieszkaniowa, której wysokość może być równa nawet cenie czynszu, uzależniona będzie od zatrudnienia, niskich dochodów oraz bezrobocia, o ile ludzie mający problem ze znalezieniem pracy spełnią określone kryteria, np. będą mieli poważne, udokumentowane podstawy, które uniemożliwiają im zatrudnienie.



foto: commons.wikimedia.org

To kolejny etap ograniczeń wymierzonych w imigrantów. Wcześniej wprowadzono maksymalne limity na sumę pobieranych zapomóg i świadczeń (350 funtów dla jednej osoby, 500 funtów dla par i samotnych rodziców), a także trzymiesięczny zakaz ubiegania się o zasiłek dla nowo przybyłych do Wielkiej Brytanii, którzy mają problem ze znalezieniem pracy.

Parlamentarzyści mają także kolejne plany mające na celu ograniczenie napływu ludności. Przykładem są głosy niektórych przedstawicieli rządu, według których byłaby możliwa deportacja bezdomnych imigrantów bez możliwości ponownego wjazdu na terytorium Wielkiej Brytanii w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

oprac.: M.H., na podst.: tvn24.pl, lex.pl, rp.pl.

## ŚWIAT

## Polacy - Polakom, bezdomni w Londynie

**N**a początku stycznia br. w Londynie powstało nowe centrum dla bezdomnych. Mieści się w Fulham Broadway Methodist Church w południowo-zachodniej części miasta. Jego pomysłodawcą i koordynatorem jest Krzysztof Kawczyński z londyńskiej organizacji charytatywnej West London Churches Homeless Concern, która zajmuje się udzielaniem pomocy bezdomnym.

Obecnie w nocnym centrum dach nad głową znajduje ok. 70-80 osób, a dziennie gości ono do 150 osób. Wśród nich 30 % stanowią Polacy. Anglicy to zaledwie niecałe 10 %. Przeważają mężczyźni, zdecydowaną mniejszość stanowią kobiety.



foto: commons.wikimedia.org

W ramach tego przedsięwzięcia realizowana jest kompleksowa pomoc dla osób bezdomnych, począwszy od udzielania im noclegu, poprzez opiekę medyczną, przygotowywanie posiłków, wydawanie odzieży, pomoc prawną i socjalną. Organizowanie noclegów ma miejsce tylko w okresie zimowym, od listopada do Wielkanocy. Przez pozostałe miesiące zbierane są fundusze na to, aby centrum mogło istnieć i rzeczywiście wspierać tych, dla których na co dzień domem jest londyńska ulica.

Przy wdrażaniu projektu, swoje wsparcie finansowe zaoferowała Ambasada RP w Londynie, akcja spotkała się też z szerokim odzewem londyńskiej Polonii.

*Punkt przeznaczony jest głównie dla bezdomnych. Jednak może tam przyjść każdy, kto chce się ogrzać, najeść, wykąpać, porozmawiać lub uzyskać konkretną pomoc prawną. - Nie pytamy, kim są nasi goście i z jakich krajów przybyli. Staramy się pomóc każdemu - bez względu na kolor skóry, narodowość i religię - mówi Kawczyński.*

Centrum działa całkowicie charytatywnie. Zdecydowana większość niezbędnych środków pochodzi z rozmaitych darowizn i zbiórek. Do najbardziej pożądaných darów należą: odzież, buty, środki czystości czy żywność.

Dzienne centrum na Fulham działa dzięki nieodpłatnej pracy wolontariuszy, w tym wielu Polaków, którzy przygotowują posiłki, prowadzą magazyn odzieżowy, pomagają w tłumaczeniach itp. Ale ich również jest za mało, dlatego organizacja szuka ochotników, którzy są w stanie podzielić się swoim czasem z innymi, często bardzo samotnymi ludźmi. *Zależy mi, by obalić obiegowy stereotyp Polaka, który tylko bierze, nie dając nic w zamian. Niech okaże się, że my, Polacy potrafimy współdziałać w słusznym celach i potrafimy dzielić się z innymi - podkreśla Kawczyński.*

źródło: dziennikpolski.co.uk, onet.pl

## W SKRÓCIE

## POLSKA

Według badań przeprowadzonych przez „Dziennik Gazetę Prawną”, w ubiegłym roku z Polski wyjechało ok. 500 tys. osób. To kolejna duża fala emigracji. Autorka badań, prof. Krystyna Iglicka przypuszcza, iż z naszego kraju wymeldowało się na stałe ok. 36 tysięcy mieszkańców. Może być to spowodowane opuszczaniem Polski przez całe rodziny, a nie tylko przez ich przedstawicieli. Jeśli te badania by się potwierdziły, to poza naszym krajem mieszka już około 2,6 mln Polaków.

## ŚWIAT

W ramach oszczędności belgijski parlament zdecydował o wycofaniu z obrotu 1 i 2-centówek. Wynika to z tego, że ich produkcja jest droższa niż wynosi ich nominal. Będzie to też ułatwieniem dla klientów i sprzedawców, którzy gromadzą drobne monety nie wydając ich. Sprzedawcy będą mogli zaakraglić ceny produktów do 5 eurocentów. Być może takie samo rozwiązanie zastosują Holendrzy i Finowie.

## GOSPODARKA

31 stycznia, Polak mgr inż. Kajetan Różycki, z Narodowego Centrum Badań Jądrowych (NCBJ), został powołany na przewodniczącego organizacji Nuclear Cogeneration Industrial Initiative – Task Force (NC2I -TF). Organizacja zajmuje się rozwijaniem nowych zastosowań reaktorów jądrowych i działa w ramach europejskiej Platformy Technologicznej Zrównoważonej Energetyki Jądrowej (Sustainable Nuclear Energy Technology Platform – SNETP), zrzeszającej ponad 100 firm, instytucji naukowych i organizacji związanych z energetyką jądrową.

## KULTURA

Kolejna nagroda dla Polaka. Debiutancki film *Ojciec masz* - Kaopra Lisowskiego, otrzymał Prix Etudiant de la Jeunesse, na międzynarodowym festiwalu Filmów Krótkometrażowych w Clermont-Ferrand. Zgłoszeń z całego świata było 6,5 tys. Wybrano 73 tytuły, które nasz rodak pokonał. Film opowiada historię Marcela, nieustatkowanego 40-lata, muzyka punkrockowego, którego życie zmienia się w momencie kiedy spotyka dawną przyjaciółkę Basię. Festiwal w Clermont-Ferrand jest największym na świecie festiwalem filmów krótkometrażowych.

## SPORT

Skoczek narciarski Kamil Stoch to nasz pierwszy złoty medalista olimpijski w Soczi. To pierwszy taki sukces po zwycięstwie biegaczki Justyny Kowalczyk w Vancouver (2010 r.) i złotym medalu Wojciecha Fortuny w Sapporo (1972 r.) Stoch pokonał konkurencję przewagą prawie 13 punktów. Jak mówi sam Adam Małysz, Kamil go przeskoczył.

## NIESŁYCHANE

*Kup bilet i przyjdź 15 lutego do siedziby PLL LOT na aukcję bagaży-niespodzianek* - pisał LOT na stronie swojego sklepu internetowego. To ciekawa i pierwsza tego typu akcja zorganizowana przez polskiego przewoźnika. Akcja miała na celu oczyszczenie magazynu, w którym składowane były bagaże zapomniane lub zgubione przez pasażerów, którzy się po nie nigdy nie zgłosili. Aby móc uczestniczyć w akcji, trzeba było kupić bilet za 10 zł, taka też była cena wywoławcza za bagaż – niespodziankę.

# ZASADY OPODATKOWANIA DOCHODÓW I MAJĄTKU

ADWOKAT RADZI

**Pracuję w Belgii, ale jestem na stałe zameldowany w Polsce.  
Jak powinienem być opodatkowany?**

Obywatele Polscy, którzy przebywają nieprzerwanie na terytorium Belgii ponad 3 miesiące, powinni zarejestrować się w Urzędzie Gminy właściwym dla miejsca ich zamieszkania w Belgii. Na tej podstawie zostanie im przyznany belgijski numer identyfikacyjny, który jest odpowiednikiem polskiego numeru PESEL. Pracując legalnie poza granicami Polski jesteśmy zobowiązani do opłacenia podatków w państwie naszego zatrudnienia. Tak więc co do zasady, już od momentu samej rejestracji w Belgii, podlegamy opodatkowaniu według przepisów obowiązujących w tym kraju. Ze względu jednak na stałe miejsce zameldowania w Polsce, polski Urząd Skarbowy również ma prawo żądać zapłaty podatku. Aby uniknąć sytuacji, w której zostaje na nas nałożony podatek w dwóch państwach, została zawarta między Polską i Belgią umowa podatkowa [Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Belgii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania oraz zapobiegania oszustwom podatkowym i uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku z dnia 20 sierpnia 2001 r.; dalej: Konwencja].

Konwencja w sposób wyczerpujący określa m.in. zasady opodatkowania dochodów i majątku, w tym zysków przedsiębiorstw, transportu międzynarodowego, przedsiębiorstw powiązanych, dywidend, odsetek, należności licencyjnych, pracy najemnej, wynagrodzeń dyrektorów itp. Przede wszystkim jej przepisy wskazują na to, iż podatek powinniśmy płacić w miejscu, w którym jest nasze miejsce zamieszkania, bądź w którym znajduje się nasza

siedziba. Wówczas może pojawić się problem, iż nasze miejsce zamieszkania znajduje się w obu państwach. W takiej sytuacji należy zastosować art. 2 Konwencji, który wymienia okoliczności wskazujące na istnienie jednego tylko miejsca zamieszkania:

a) osobę uważa się za mającą miejsce zamieszkania w tym Państwie, w którym ma ona stałe miejsce zamieszkania; jeżeli ma ona stałe miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania tylko w tym Państwie, z którym ma ona ściślejsze powiązania osobiste i gospodarcze (ośrodek interesów życiowych);

b) jeżeli nie można ustalić, w którym Państwie osoba ma ośrodek interesów życiowych albo jeżeli nie posiada ona stałego miejsca zamieszkania w żadnym z Państw, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym Umawiającym się Państwie, w którym zwykle przebywa;

c) jeżeli przebywa ona zazwyczaj w obu Państwach lub nie przebywa zazwyczaj w żadnym z nich, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym Państwie, którego jest obywatelem;

d) jeżeli osoba jest obywatelem obydwu Państw lub nie jest obywatelem żadnego z nich, to właściwe organy Umawiających się Państw rozstrzygną sprawę w drodze wzajemnego porozumienia.

Polski Urząd Skarbowy bez wątplenia weźmie również pod uwagę wewnętrzne przepisy krajowe, a więc Ustawę o podatku dochodowym od osób fizycznych z dnia 26 lipca 1991 r., zgodnie z którą za osobę mającą miejsce zamiesz-



kania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się osobę fizyczną, która:

- posiada na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych)

lub

- przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dłużej niż 183 dni w roku podatkowym.

Gdy już wiemy, że miejsce zamieszkania uwarunkowane jest ściśle powiązaniem osobistymi i gospodarczymi, co należy zrobić, aby organ podatkowy nie miał wątpliwości, że nasz ośrodek tzw. interesów życiowych znajduje się w Polsce?

Pierwszym wyznacznikiem jest dowód w postaci certyfikatu rezydencji podatkowej. O ten dokument można ubiegać się w odpowiednim dla miejsca zamieszkania Urzędzie Skarbowym. Dokument ten wskazuje miejsce zamieszkania dla celów podatkowych, a więcej: co do zasady organy podatkowe Belgii powinny się stosować do jego treści. Poza tym, jeżeli Urząd Skarbowy w Polsce ustali, że dana osoba jest rezydentem podatkowym w Polsce, to nie może być ona w tym samym czasie rezydentem do celów podatkowych w Belgii.

Drugim wyznacznikiem może być sytuacja rodzinna oraz towarzyska. Dotyczy to przede wszystkim posiadania współmałżonka czy też dzieci w Polsce. Może to nie tylko świadczyć o naszych silnych więzach rodzinnych w kraju, ale też stanowić zapewnienie dla woli powrotu do Polski w przyszłości.

Inne czynniki, które wspomogą udowodnić wspomniany ośrodek interesów życiowych w Polsce, to na przykład posiadanie konta bankowego w Polsce, posiadanie nieruchomości w Polsce, przynależność do polskiej partii politycznej albo prowadzenie działalności kulturalnej.

**Jolanta Boulboule-Kaczorowska**

**Adwokat w Brukseli i Liège**

e-mail: [JBK.avocat@belgacom.net](mailto:JBK.avocat@belgacom.net)

[www.jbkadwokat.be](http://www.jbkadwokat.be)



## OGŁOSZENIE

**Redakcja tygodnika „Vector Polonii” poszukuje korespondentów z Belgii.**

Chcecie podzielić się z nami pomysłami na ciekawe tematy, przekazać informacje o tym, co ważnego dzieje się w środowisku polonijnym w Belgii, znacie barwne osoby, stowarzyszenia, o których warto napisać, piszcie na adres: [redakcja@vectorpolonii.com](mailto:redakcja@vectorpolonii.com)





## Święta bez strojności

**W** związku z niedawno zakończonymi, a trwającymi miesiąc, obchodami Nowego Roku, zainteresowałam się, w co ubierają się Chińczycy na tę okazję. Ku mojemu wielkiemu zdziwieniu i rozczarowaniu okazało się, że strój odświętny nie różni się zbytnio od tego powszedniego. Przypomniało mi się wesele, na którym byłam jakiś czas temu. Już wtedy narodziło się w mojej głowie pytanie: dlaczego Chińczycy nie przykładają wagi do odświętnego stroju? Moi chińscy znajomi nie potrafią na nie odpowiedzieć. Co niektórzy nigdy się nad tym nie zastanawiali, dopiero moja dociekliwość zmusiła ich do refleksji nad tym aspektem.

Jeszcze w Londynie dane mi było zobaczyć cudowną wystawę obrazującą szaty ostatnich chińskich cesarzy. Misternie wyszywane jedwabne kreacje budziły podziw i wywoływały zachwyt publiczności. W każdej kulturze stroje odświętne podkreślają charakter uroczystości, często wskazują one również rangę danej osoby. Są to ubrania, które wkładamy raz w życiu lub roku, szyte ręcznie, haftowane, z drogich tkanin, bogato zdobione. Nierzadko część z nich wykracza poza kanony mody lub inaczej mówiąc, tworzy zupełnie odrębny nurt dla danej społeczności kompletnie niezwiązany z obowiązującymi trendami.

Przepytałam dobre grono znajomych, ale nikt nie pamięta, aby w jego rodzinie ktokolwiek przewidywał specjalne szaty z okazji Nowego Roku. Po jakimś czasie odpuściłam zmieniając taktykę i dowiedziałam się, że owszem, pewne tradycje istnieją. Popularne jest na przykład kupowanie nowych ubrań na wieczór sylwestrowy, które podobno mają przynieść szczęście i zapewnić dobrobyt. Kolor czerwony jest jak najbardziej na topie. Chociaż od wieków ludzie stroją się w nowe ubrania na wyjątkowe okazje, to muszę przyznać z nutką złośliwości, że jest to bardzo dobry chwyt marketingowy, który młode pokolenie przyjęło bez mrugnienia oka. Nie chodzi bowiem o to, by kupić coś konkretnego, ale o to, żeby kupić cokolwiek.

W którym momencie starodawne tradycje zatraciły rację bytu? Niewątpliwie ogromny wpływ miała na to rewolucja kulturalna zapoczątkowana w 1966 r. przez Mao. Ponad dziesięcioletnia walka z „czterema starymi rzeczami” (ideami, kulturą, zwyczajami i nawykami) przyniosła opłakane w skutkach rezultaty. Nie wspominając o nienawiści, jaką pałano do wszystkiego, co nowoczesne i zachodnie, niszczonego dorobek Państwa Środka. Doszło nawet do takich paradoksów, że zakazano celebrowania świąt, wesel i pogrzebów. Znalazłam więc odpowiedź na moje nurtujące pytanie. Przykre jest jednak to, że większość Chińczyków wciąż jest zaślepiena i nie widzi tego, z czego i przez kogo zostali ograbieni.

Marta Płonka

(więcej zdjęć na blogu: <http://martkiee.com/blog>)



## NA ZDROWIE!



foto: z archiwum autorki tekstu

## Między pokoleniami

**N**iestety, choćbyśmy nie wiadomo jak się starali, nie damy rady ustrzec naszych dzieci przed złem tego świata. Nie zamknemy ich w domu, nie odgradzimy od niestosownego towarzystwa i używek. Nie uchronimy przed kontaktem z niesprawiedliwością, a czasem nawet z przemocą. Czy zatem rodzice nie mogą nic zrobić, aby pomóc swoim dzieciom? Czy mają jedynie obserwować i trzymać kciuki, żeby los obszedł się łaskawie z ich pociechami? Oczywiście, że nie!

Kontrola sprawdza się na bardzo krótką metę, a wpływ rodziców ulega presji rówieśniczej - to wszystko prawda. Jeśli jednak więź i komunikacja w rodzinie są silne, to ryzyko nastoletniego buntu znacząco się zmniejsza. Budując zaufanie od najmłodszych lat i inwestując w dobry kontakt, rodzice są w stanie przetrzymać, a nawet zminimalizować, hormonalne burze okresu dorastania. Próby stworzenia więzi i prawdziwej, szczerzej komunikacji z nastolatkiem, który wpadł w kłopoty są niezwykle trudne. Dlatego o dobre relacje z dzieckiem należy dbać od samego początku i nigdy nie ustawać w wysiłku. Oczywiście, że wszyscy jesteśmy zapracowani i nie możemy poświęcić tyle czasu, ile byśmy chcieli, na wychowanie dzieci. To, co możemy jednak zrobić, to pracować nad jakością chwil spędzonych razem. Pisałam już o kluczowej roli uwagi w związkach. To samo odnosi się do relacji rodzica i dziecka. Bądźmy uważni, słuchajmy, zadawajmy pytania, pokazujmy, że interesuje nas jego życie, troski i radości! Nigdy nie lekceważmy jego problemów i zmartwień (każdy przeżywa dramaty na miarę swojego wieku, co nie umniejsza ich tragizmu). Cieszymy się, gdy dziecko chce się z nami dzielić swoimi przemyśleniami i korzystajmy z tych wspólnych chwil. Bo jeśli nie zbudujemy bliskości i zaufania w pierwszych latach, to mamy marne szanse na szczerzy dialog z nastolatkiem. I tak historie o lalkach i wydarzeniach w przedszkolu budują relację, która pozwoli w późniejszych latach na rozmowy o kwestiach ważnych i krępujących, jak sięganie po używki, czy rozpoczęcie życia seksualnego.

Czasami słuchanie dziecka może być trudne. Czerpiąc z własnego doświadczenia, wiemy, że nie ma ono racji. Chcemy je skrytykować i wybić mu z głowy niektóre pomysły. Próbujemy w ten sposób uchronić je przed błędami i złymi decyzjami. Jest to jak najbardziej normalne podejście, które jednak rzadko sprawdza się w praktyce. W końcu najlepiej uczymy się na własnych błędach. O ile nie chodzi o zachowania potencjalnie niebezpieczne, pozwólmy dzieciom podejmować wybory, a potem odczuwać ich konsekwencje. I pamiętajmy, że nasze zachowania i czyny mają o wiele większą moc niż słowa. Na nic zdadzą się rozprawy nad szkodliwością palenia, jeśli sami ulegamy nałogowi. Tak samo, gdy chcemy, by dziecko mówiło prawdę, sami też nie możemy kłamać. I w końcu, oczekując szacunku od nastolatka, my również musimy go respektować.

Katarzyna Nowak-Choux



B. Trzetrzelewska/B.T.

## Basia Trzetrzelewska:

# Ciągle myślę czym zasłużyłam na państwowe odznaczenia

Od kilku dekad święci triumfy na międzynarodowych scenach, ale nigdy nie zapomina o tym, że jest Polką. Za każdym razem mówi o tym z dumą, konsekwentnie wypełniając pewnego rodzaju misję, za którą została niedawno odznaczona. Prezydent RP, Bronisław Komorowski, przyznał Basi Trzetrzelewskiej order Polonia Restituta za promocję polskiej kultury na świecie, a Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Bogdan Zdrojewski, wręczył jej odznakę za zasługi dla kultury polskiej. Oba odznaczenia odebrała niedawno w Polskiej Ambasadzie w Londynie.

Z artystką rozmawia Filip Cuprych.

**Filip Cuprych:** Basiu, Polonia Restituta za promocję polskiej kultury za granicą - jakie emocje towarzyszyły Ci, kiedy dowiedziałas się, że ten order został Ci przyznany?

Basia Trzetrzelewska: Chyba rok temu usłyszałam o tym po raz pierwszy i wydawało mi się, że to był jakiś żart (śmiech). W ogóle nie potraktowałam tego poważnie, ale po jakimś czasie ta sama informacja dotarła do mnie znowu, tyle że już z innego źródła. I wtedy zaczęłam się nad tym zastanawiać. Ale, że nie było żadnego odzewu ze strony naszej Ambasady czy kancelarii Prezydenta, więc znowu stwierdziłam, że to pewnie żart. Na początku grudnia ubiegłego roku Ambasada skontaktowała się z moją menadżerką i wreszcie to do mnie dotarło. Wystraszyłam się trochę. Wydawało mi się, że sobie na to nie zasłużyłam. Dzisiaj, już na spokojnie, przyznaję, że rozpira mnie niesamowita duma i naprawdę jestem tym wszystkim onieśmielona. Tak naprawdę, to jeszcze do mnie nie dotarło. To, że coś tak poważnego stało się moim udziałem za moją skromną pracę.

**Zawsze podkreślasz swoje korzenie, zawsze mówisz, że jesteś Polką...**

...Tak, to prawda...

**Takich artystycznie zaangażowanych ambasadorów Polski i z takim dorobkiem, jak Twój za granicami kraju nie ma zbyt wielu.**

Jeżdżąc po świecie, zauważyłam, że ludzie bardzo niewiele wiedzą o Polsce. Słyszeli o Solidarności, o niektórych piłkarzach, o Wałęsie, o papieżu. I na tym się ich wiedza o naszym kraju kończy. I zawsze wydaje mi się, że to mój jakiś wewnętrzny obowiązek uświadomić im, że mamy tak niesamowitą kulturę, że tak dynamicznie się rozwijamy. Ja przyjechałam do Wielkiej Brytanii w styczniu 1981 roku. Kiedy później został wprowadzony stan wojenny w Polsce, nasz kraj znany był na świecie głównie z problemów, z kłopotów. I to wielu ludziom zostało w głowach, zwłaszcza w odleglejszych krajach. Musiałam przekonywać ich, że wszystko wygląda inaczej, że jesteśmy niesamowicie inteligentnym narodem i że w sytuacjach kryzysowych nieźle dajemy sobie radę. Mimo że nie jest to

takie proste. Zawsze podkreślam nasz narodowy dorobek nie tylko w sferze kultury, ale też choćby nauki. Niektórym trzeba wytłumaczyć, że Skłodowska nie była Francuzką, Kopernik był Polakiem, tak samo, jak i Chopin (śmiech). Zawsze, pod koniec koncertu przedstawiam zespół i podkreślam, że ja jestem z Polski. To ludziom otwiera oczy, dowiadują się czegoś nowego i bardzo się z tego cieszą.

**Zdarzyło się może tak, że ktoś powiedział: No, ma Pani talent, umie Pani śpiewać, dobrze to Pani wychodzi... dlaczego nie robi Pani tego w swoim kraju?**

...A wiesz, że nie? (śmiech) Nigdy nikt mnie o to nie spytał. To dziwne. Ludzie pytają mnie często o początki mojej kariery i wtedy zawsze opowiadam o szkole, o moich pierwszych zespołach, o Alibabkach. Jakies początki w Polsce miałam. Uwier mi, ubolewam trochę nad tym, że nie śpiewam więcej po polsku, zwłaszcza w Polsce. Czuję, że ludzie tego chcą. Dlatego te piosenki, które śpiewam po polsku zostawiam zawsze na koniec. Ale też staram się wytłumaczyć o czym mówią piosenki anglojęzyczne,



choć oczywiście, coraz więcej ludzi mówi po angielsku i doskonale się orientuje w tym, co ze sceny w tym języku przekazują.

**Wiadomo, nie pracuje się przecież dla odznaczeń, bo nigdy nie wiadomo czy takie się kiedykolwiek otrzyma. Co zatem, jest dla Ciebie motorem, który pcha Cię do dalszej pracy?**

Na pewno wiesz, że miałam przestoje w pracy i czasami wydawało mi się, że nie mam już nic więcej do powiedzenia. Ale od czasu do czasu słyszę niesamowite dźwięki, które mnie inspirują. Zresztą, to nie musi być muzyka. Inspiracje są wszędzie. Ja mam ogromną słabość do architektury. Pobudza mnie ludzka wyobraźnia. To samo można powiedzieć na tak wiele sposobów, między innymi wyrazić to muzyką. Najważniejszym motorem dla mnie jest ciągle ulepszanie swojej pracy. Mogę śpiewać o czym chcę, mówić w piosenkach o czym chcę. To bardzo kom-

stycznego. Nie mogę nikogo zawieść. Podczas niezwykle uroczystej ceremonii w Ambasadzie usłyszałam tak wiele komplementów, wymieniono tak wiele moich zasług, których ja sama nie dostrzegam i nie doceniam. Żałuję tylko, że nie było moich rodziców. Na pewno byłiby bardzo dumni.

**A czy takim momentom towarzyszy myśl w stylu „gdybym miała wrócić do domu i tam kontynuować swoją pracę, to...”?**

...To nie byłoby w tym żadnego problemu. Czasami myślę o tym, żeby pracować w Polsce częściej i tam robić więcej. Mam w Polsce swój własny kąt. Spokojnie mogłabym pracować i w Polsce, i tu. Odległości nie są dzisiaj żadnym problemem. I tak już teraz wszelkie pomysły czy materiały przesyłam sobie z Danny'm White'm drogą internetową z jednego końca Londynu na drugi, spotykamy się rzadziej niż kiedyś, bo nie jest to po prostu konieczne. Wymiana myśli, wymiana jakichś próbek to dzisiaj kwestia



**BASIA TRZETRZELEWSKA** – Piosenkarka. Jako jedna z nielicznych Polek odniosła światowy sukces i zaistniała na zachodnim rynku muzycznym. W swoich utworach łączy jazz, ambitny pop oraz południowoamerykańskie brzmienia. Podobno jej piosenki pobudzają do życia, sama przyznaje, że nie umie śpiewać smutnych tekstów.

Pochodzi z Jaworzna, gdzie debiutowała w 1969 roku w rockowym zespole Astry. Zauważona na jednym z festiwalu, została zaproszona do bardzo popularnego wówczas zespołu Alibabki, z którym współpracowała przez 2 lata. Śpiewała też z Perfectem w początkach istnienia grupy.

W 1979 roku wyjechała z Polski, by osiedlić się najpierw w Stanach Zjednoczonych, a później w Wielkiej Brytanii, gdzie mieszka do dziś.

Światowy sukces odniosła na przełomie lat 80. i 90. Z powodzeniem koncertowała i wydawała płyty w Wielkiej Brytanii, Japonii, Stanach Zjednoczonych, Francji. Zaczynała w Londynie, gdzie śpiewała w grupie Matt Bianco (początkowo pod nazwą Bronze), której klawiszowcem był Danny White, późniejszy wieloletni współpracownik i współautor piosenek Basi. Ich debiutancki album *Whose Side Are You On?* ukazał się w 1984 roku i odniósł sukces w Europie. Rok później Basia zdecydowała się na solową karierę. Jej pierwsze płyty *Time and Tide* i *London, Warsaw, New York* sprzedały się w 2 mln egzemplarzy na całym świecie i przyniosły Basi rozgłos. W 1998 roku, po wydaniu kolejnych trzech albumów piosenkarka zdecydowała się na zakończenie kariery z powodów osobistych.

Na scenę powróciła jednak kilka lat później, wraz z reaktywowaną grupą Matt Bianco. Nagrali album *Matt's Mood* i odbyli międzynarodową trasę koncertową. W 2009 roku Basia wznowiła działalność solową, zapieczętowaną czwartym studyjnym albumem *It's That Girl Again*. Tym razem płyta cieszyła się największym sukcesem w Polsce - zdobyła status platynowej, a bilety na promującą go trasę koncertową wyprzedzały się jak ciepłe bułeczki.

W październiku 2011 roku, Basia wydała swój drugi koncertowy album *From Newport to London: Greatest Hits Live... and More*, do którego materiał nagrano w łódzkim klubie „Wytwórnia”.

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski za wybitne osiągnięcia w pracy artystycznej i popularyzowanie polskiej kultury muzycznej, nadany przez Prezydenta RP w styczniu br. nie jest jedynym polskim wyróżnieniem dla Artystki.

Już w roku 2005 otrzymała odznakę Zasłużony dla Kultury Polskiej za promowanie polskiej kultury poza granicami kraju, kilka lat później również dyplom honorowy „za zasługi dla Miasta Jaworzna”. Ma swoją gwiazdę w opolskiej Alei Gwiazd.

Często odwiedza Polskę i swój dom w rodzinnym Jaworznie. W Polsce ma wielu przyjaciół. Jest wielką optymistką, podchodzącą do życia z ufnością, uwielbia ludzi, kontakt z nimi. Inspirują ją mądry ludzie.



foto: archiwum ETI.

fortowa sytuacja. Bardzo często moje piosenki to pewnego rodzaju listy do pewnych osób, które mam w głowie. Dzięki temu „załatwiam” wiele międzyludzkich spraw. Mój zawód jest naprawdę wyjątkowo zdrowy. Mimo różnych problemów, związanych z ciągłymi podróżami i choćby ogromnym wysiłkiem fizycznym, na scenie czuję się najzdrowsza. To jak aerobik (śmiech). Także motywację do ciągłej pracy czerpię z wielu źródeł.

**Polonia Restituta - czy to odznaczenie zobowiązuje?**

Na pewno. Chociaż uwierz mi... nie miałam jeszcze czasu usiąść i pomyśleć o tym na spokojnie. Siedziałam sobie w domu, w spokoju, czekałam na Twój telefon, przyglądałam się tym obu odznaczeniom i tak sobie myślałam, że teraz nie mogę zrobić niczego trywialnego (śmiech). To zobowiązuje do zachowania pewnego poziomu arty-

minuty, więc nie byłoby to żadnym problemem, żeby przyjechać do Polski. Od kilku lat mamy tam też bardzo fajną wytwórnę płytową, jestem bardzo zadowolona z ich wysiłków, więc jak gdyby nie byłoby powodów do tego, żeby tu być dłużej. Gdyby nie to, że już zapuściłam korzenie, mam tu rodzinę, przyjaciół. Na razie coraz częściej przyjeżdżam do Polski, jestem tam bardzo regularnie. Jedyne problem... (śmiech) to taki, że w Polsce mam zbyt bogate życie towarzyskie i tak wielu przyjaciół, że właściwie każda wizyta wiąże się ze spotkaniami i trochę trudno jest mi się skoncentrować na pracy. Kompletnie wyciszenie i koncentrację odzyskuję dopiero po powrocie z Polski, i wtedy rzucam się w wir pracy.

**Basiu, dziękuję za rozmowę.**

**Filip Cuprych, redaktor naczelny portalu Polarity International, [www.polint.net](http://www.polint.net)**

# FERIE FERIE

**We francuskich szkołach kolejne ferie. Tym razem zimowe. Choć w wielu regionach kraju śniegu, z którym kojarzy się Polakom zima, nie ma – to jednak bardzo popularne są wyjazdy na narty w góry.**

Ci, którzy zostają w domu, mogą skorzystać również z wielu atrakcji. W większości miast i miasteczek można pojeździć na łyżwach na lodowiskach sezonowych, często bezpłatnych.

Organizowane są specjalne projekcje filmowe, spektakle teatralne dla dzieci. Muzea zapraszają na warsztaty i zorganizowane z myślą o dzieciach imprezy. To również okazja do spędzenia czasu z rodzicami, wspólnej zabawy, spacerów, odkrywania miejsc.



Fot. Przekłóć WP



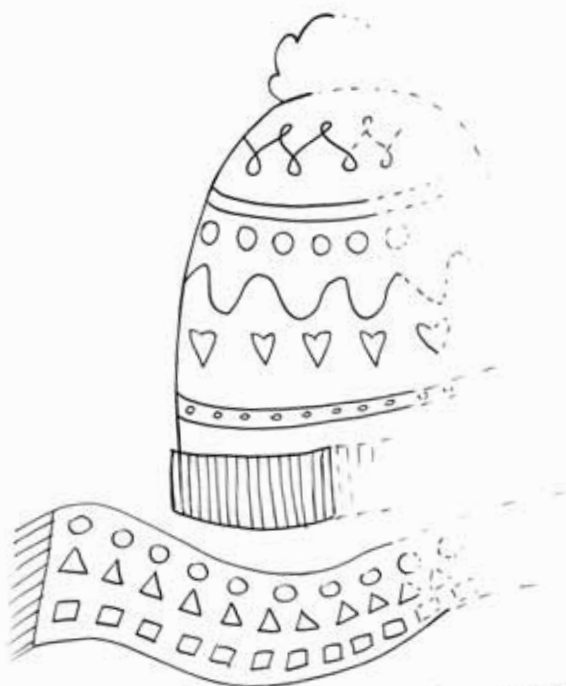
DOKOŃCZ RYSUNEK

## Poniżej kilka propozycji dla dzieci w stolicy Francji:

- Do 2 marca czynne będzie lodowisko na placu przy Ratuszu Paryża. Wstęp bezpłatny, wypożyczenie łyżew: 5 €. (Place de l'Hôtel de Ville, 75004 Paryż);

- Muzeum du quai Branly, pełne przedziwnych eksponatów odkrywających tajemnice kultur całego świata organizuje w dni powszednie warsztaty i zwiedzanie wystaw z przewodnikiem. Tematyka dostosowana do różnych grup wiekowych. Od lat 3. Ciekawy program przewidziano też na niedziele. Wstęp od 6 do 8 €. (37, quai Branly, 75007 Paryż);

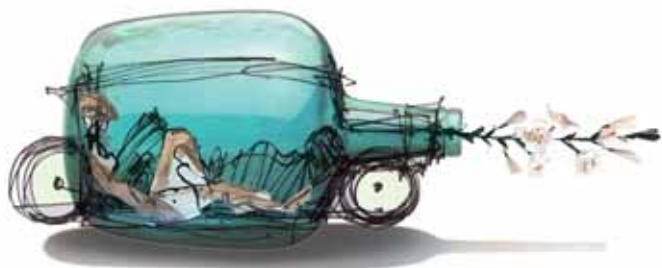
- Forum des images, znajdujące się w centrum miasta, zaprasza dzieci w każdą środę i niedzielę, o godz. 15.00 na film, dyskusję po projekcji i podwieczorek. Wstęp od 4 do 6 €. (Forum des Halles: 2, rue du Cinéma, 75001 Paryż).



DOKOŃCZ WZORY I POKOLORUJ CZAPKĘ I SZALIK







Rysuje A. Majka

CEZARY DOBIES

## Wazon sypialny I/1

Rozdział pierwszy – *Lilie*

Terroryzm jest czymś naturalnym. Pojawia się zwykle w kilka tygodni po narodzeniu.

Andrzej nie był najmłodszym dzieckiem ani najstarszym, ale z pewnością bardzo hałaśliwym. Już po przyjściu na świat dawał rodzicom w kość. Ryczał i nie chciał się zbałamucić byle grzechotką. Próbował w ten sposób wychować opiekunów, wyczulić ich na siebie, a także podporządkować. Na nic to się zdało. Miał kilku braci i dwie siostry, dlatego nie mógł liczyć na większą uwagę rodziców czy dziadków. Matka ubierała go w ubrania po starszym rodzeństwie i chodził w wytartych ciuchach jak inne dzieci z klatki schodowej. W sklepach wisiały gołe półki. Żywność była reglamentowana, buty także. Na dostawę liczyli tylko ci, którzy mieli znajomą sklepową. Wszystkim w bloku żyło się ubogo. W biedzie jak w pisaniu, łatwiej jest zaistnieć niż przetrwać.

- Zniszczę kanalię! Zniszczę! – powtarzał przez zęby burmistrz.

Burmistrz był wybrany demokratycznie i sprawował władzę w mieście. Było ono dosyć małe, takie w sam raz do rządzenia. W dużych miastach sprawuje się władzę niewygodnie, gdyż na ręce patrzą wszyscy: mieszkańcy, dziennikarze, telewizja, cały kraj. Dlatego do władania najlepsze są miejscowości średnie lub małe.

Burmistrz, jak przystało na poważną osobę, miał ułożoną rodzinę, czyli ładną, zadbaną żonę i uśmiechnięte dzieci. Wokół dzieci, jak pokazywało zdjęcie przedwyborcze, bawiły się psy i koty, również ładne i uśmiechnięte. Na biurku urzędowym burmistrza był krótki proporzec z herbem miasta. Na nim kwitły lilie. Na każdym plakacie jawiły się lilie. Stały z białymi płatkami trzy zielone łodygi, które wyrosły na złotym półksiężycu. Poniżej gwiazda spadała w zapomnienie lub przez rolnika zmieniona została w ziarno. Wszystko wisiało na niebieskim tle. Nic tak nie podkreśla samotności jak kolor niebieski.

Żona burmistrza zdawała sobie sprawę, że ssaki rzadko żyją monogamicznie, toteż posiadała kochankę. Oczywiście kochanek burmistrzowej nie mógł być byle kim. W grę wchodził ktoś wyjątkowy, jakiś lekarz lub ksiądz, ewentualnie artysta. Burmistrzowa wiedziała, że spotkania z księdzem byłyby dyskretne, takie zupełnie po bożemu, zaś romans z lekarzem wydawał się być zdrowy. Jednak zaciekawiła się pisarzem.

Twórca w jej oczach był mitem, tym kto pokazuje swój wewnętrzny świat, dlatego pisarza i siebie stawiała na tej samej płaszczyźnie, bez pierwszeństwa i patrzenia z góry, bez myślenia o statusie społecznym, gdyż razem tworzyli relację równego z równym, w której jej świat wewnętrzny przyjmował jego wrażliwość i cały środek niczym kieszeń, co łatwo wchłania pełną sakiewkę. Burmistrzowa nie przypuszczała, że artysta może być pusty i wyschnięty jak gargulec z katedry, co nie ma czym rzygać, kiedy lato płynie upalnie i deszcz od tygodni nie pada. Andrzej miał kilka książek wydanych oraz zawsze nosił notes i coś do pisania. Może dlatego został wybrany?

Burmistrzowa spotykała się z Andrzejem dwa razy w tygodniu, zazwyczaj we wtorki i w piątki, czasami rzadziej. Romans ich trwał blisko dwa lata i przez długi czas nie budził żadnych podejrzeń. Żony czasami chcą, aby mąż wiedział o ich krótkim romansie. Przychodzą do domu z kwiatami, zostawiają komórki z tajemniczym esemesem lub ostentacyjnie przed wyjściem z domu paradują w nowej bieliźnie. To taki rodzaj psychicznej kastracji, który bywa skuteczny. W kastracji fizycznej wszystko jest wiadome i nieodwracalne – tak czy siak! Może, nie może, karty na stół! A w psychicznej jest trochę inaczej – wydaje się, że może, a nie może. Kobiety niekiedy kastrują chłopów, żeby nie uganiaли się za obcymi babkami. Bywają jeszcze inne powody zdrady: jakaś kara za dawne kochanki lub brak dbałości o związek i chęć pokazania, że ktoś je ceni.



fot. archiwum rodzinne, C. Dobies w Górnym

**Zapraszamy do cotygodniowej lektury ukazujących się na łamach „Vectora Polonii” fragmentów pierwszej, do tej pory nigdzie niedrukowanej, powieści Cezarego Dobiesia *Wazon sypialny*.**

Jej bohaterowie zabiorą nas w ciekawą podróż w głąb swoich myśli, pragnień, niekontrolowanych skłonności i skrytych namiętności... Akcja rozpocznie się w małym miasteczku w Polsce i przeniesie się do stolicy Francji. Czy miłość erotyczna jest podobna do twórczości? Czym różni się związek ukrywany od nieopublikowanego tekstu? Gdzie jest granica

między fikcją a rozkoszą i cierpieniem? Na ile w dzisiejszych czasach pozwalamy się oszukiwać? Odpowiedzi Czytelnicy mogą poszukać w odcinkach *Wazonu sypialnego*.

Cezary Dobies (ur. 1971 r., w Żurominie) to pisarz, poeta i członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, który już kilkakrotnie zaznaczył swoją obecność na literackiej mapie

Paryża. Skończył studia filozoficzne na UMK w Toruniu, czego echo często słychać m.in. w jego poetyckich rozważaniach czy w błyskotliwych aforyzmach. Znany jest szczególnie w środowisku polonijnym, godnie reprezentując jego piśmienniczy dorobek.

Do tej pory dał się poznać głównie jako poeta, wydając pięć zbiorów z wierszami. W ubiegłym roku ukazały się dwie książki poetyckie: *Lęki i leki. Trzydzieści wierszy i sto siedemdziesiąt aforyzmów* (Wyd. Naukowe UMK, Toruń 2013) oraz dwujęzyczne *Wahadło w zegarze i inne zwątpienia / Le temps qui hésite* (Galeria Roi Doré, Paryż 2013). Niemniej nie jest mu obca twórczość prozatorska: opublikował esej i opowiadanie w książce *U źródeł pamięci. O „zapominaniu” w historii, teologii i literaturze* (Wyd. Naukowe UMK, Toruń 2013), napisał także *Herbert w Toruniu. Przewodnik po latach 1947-1951 dla turystów poezjologicznych* (Tako, Toruń 2008), publikował w pismach literacko-artystycznych opowiadania i recenzje z wystaw.

Z jednej strony subtelny, z drugiej dosadny i przekorny; zanurzający się w filozoficznych i intelektualnych zagadnieniach, ale potrafiący dostrzec istotę w prostocie sytuacji; związany z tradycją, jednak prowadzący dialog ze współczesnością...



# Kalendarium wydarzeń polonijnych

**OD 14 LUTEGO DO 12 MAJA: Wystawa Ange-  
liki Markul Terre de d art (Bambi w Czarnobylu)**  
w paryskim Palais de Tokyo w ramach cyklu L'tat du Ciel. Polska artystka, tworząca od końca lat 90. we Francji, po-  
każe projekt inspirowany działaniami sił natury w skażonej  
promieniotwórczo strefie w Czarnobylu. (Palais de Tokyo:  
13, avenue du Président Wilson, 75008 Paris);

**OD 19 LUTEGO DO 11 MAJA: Wystawa zbiorowa  
The night of the Great Season.** Angielski tytuł jedne-  
go z opowiadań Brunona Schulza *Noc wielkiego sezonu*  
(w: *Sklepy cynamonowe*) posłużył za tytuł ekspozycji  
porównującej praktyki surrealistyczne w Polsce pomiędzy  
artystami z XX wieku i młodą generacją artystów polskich.  
Prezentowane są prace Brunona Schulza, Tadeusza Kan-

ca. Informacje: 03 61 43 41 35. (Auditorium Henri Dutil-  
leux: 87, Rue De La Fonderie; 59500 Douai);

**22 LUTEGO, godz. 16.00-20.00:** Daskalia - Centrum  
Polonii w Leuven CPL zaprasza na **Bal Karnawałowy  
dla małych i dużych.** Oprócz zabawy w przebraniach,  
przewidziano również konkursy, przedstawienie teatralne  
dla dzieci i wiele innych atrakcji. (Leuven TLampeke, Rid-  
dersstraat 99, 3000 Leuven);

**24 LUTEGO, godz. 20.00: Anna Prucnal wystąpi  
z recitaleem poetyckim Cocteau -Prucnal.** Adapta-  
cja i inscenizacja Jean Mailland. (Vingtième Théâtre: 7, rue  
des Platrières, 75020 Paryż);

**25 LUTEGO, godz. 18.30: Projekcja filmu Papsza**  
Joanny Kos-Krauze i Krzysztofa Krauzego. (Ciné104: 104 av.  
Jean-Lolive, 93500 Pantin);

**12 MARCA, godz. 20.00: Koncert. Tomasz Stań-  
ko wraz z New York Quartet** przypomną utwory z na-  
granej w 2012 roku płyty *Wisława*, inspirowanej poezją  
polskiej poetki i jej dedykowaną. W tym roku mija druga  
rocznica śmierci Wisławy Szymborskiej, laureatki nagro-  
dy Nobla z 1996 r. W 2009 r., w Operze Krakowskiej  
odbył się jeden z ostatnich wieczorów autorskich No-  
blistki, podczas którego Stańko wykonał improwizacje  
do czytanych przez poetkę nowych wierszy. Niektóre z

większość stałego zespołu Nowego Teatru. (Théâtre de  
Liège: Place du 20-Août 16, 4000 Liège);

**DO 15 MARCA: Wystawa Kamy Sokolnickiej Tro-  
ubles du sommeil.** (Progress Gallery, 4 bis passage de  
la Fonderie, 75011 Paryż);

**DO 16 MARCA: 4 edycja Festiwalu Circulation(s),**  
podczas którego młodzi europejscy fotograficy poka-  
żują swoje prace. W tym roku, wśród 22 uczestników  
wybranych przez jury, swoje fotograficzne impresje  
związane z podróżami prezentuje kilku Polaków: Magda  
Hueckel, Przemek Dzienis, Karolina Jonderko. Do udziału  
w festiwalu zostali również zaproszeni Gabriel Orłowski  
i Sputnik. Wystawy, warsztaty, spotkania... w większości  
bezpłatne. Fotografie młodych zdolnych Europejczyków  
można też oglądać na niektórych stacjach paryskiego  
metra. (CENTQUATRE: 5, rue Curial, 75019 Paryż);



Jakub Julian Ziółkowski, *Planet*, 2012

tora, Emy Rosenstein, Aliny Szapocznikow, Agnieszki Pol-  
skiej, Jakuba Juliana Ziółkowskiego, Tomasza Kowalskie-  
go. (La Kunsthalle Mulhouse, Centre d'art contemporain:  
16, rue de la Fonderie, 68093 Mulhouse);

**DO 21 LUTEGO: Tydzień filmowy na Science-Po.**  
Wśród 6 filmów zaprezentowanych podczas przeglądu  
młodego kina znajduje się polski dramat obyczajowy  
*W sypialni (Dans une chambre à coucher)* Tomasza Wasil-  
ewskiego. (Science-Po Paris Sciences Po: 27, rue Saint-  
Guillaume, 75007 Paryż);

**20 LUTEGO, godz. 20:30: Recital na dwa forte-  
piany w ramach francusko-polskiego festiwalu.**  
Alain Raes i Marie-Claude Werchowska zagrają utwory  
Mozarta, Chopina, Lutosławskiego, Góreckiego i Poulen-



Tomasz Stańko

nich posłużyły jako inspiracja dla utworów, które znajdują  
się na płycie. (De Bijloke: Jozef Kluyskensstraat 2, 9000  
Gandawa);

**OD 13 DO 15 MARCA: Spektakl Kabaret war-  
szawski w reż. Krzysztofa Warlikowskiego** w Belgii.  
Kontynuacja europejskiego tournée najnowszego spek-  
taklu polskiego reżysera. W obsadzie można podziwiać



Fotografia Przemka Dzienisa z serii *I Can't Speak, I'm Sorry*

**Film Ida w reż. Pawła Pawlikowskiego na ekr-  
nach francuskich i belgijskich kin.** Liczne plakaty  
w mieście i reklamy w prasie zapowiadają olśniewającą,  
cudowną, bezgranicznie piękny film, dyskretny klejnot.  
Nad filmem i jego stroną wizualną zachwycają się krytycy,  
od 12 lutego mogą go oglądać kinomani w Belgii i Francji.  
Poprzez opowieść o relacji dwóch, zupełnie innych kobiet  
odbywających wspólną podróż, aby poznać przeszłość  
swojej rodziny, film prowokuje do dyskusji nad prze-  
szłością kraju. Ida zebrała wiele nagród na festiwalach  
w 2013 roku. Kilka dni temu otrzymała dziesięć nominacji  
do Polskich Nagród Filmowych ORŁY 2014.

Więcej informacji na:  
[www.facebook.com/VectorPolonii](http://www.facebook.com/VectorPolonii)

## BYLIŚMY NA...

### Spektaklu Kabaret warszawski w Teatrze Narodowym Chaillot

Jest w tym mieście jakiś dobry teatr? Czy ludzie w tym mieście potrafią kochać?  
O te i kilka innych rzeczy pytał publiczność Jacek Poniedziałek, wcielający się w rolę transseksualnego artysty -  
Justina Viviany Bonda.

Tylko jedna nieśmiała odpowiedź twierdząca padła z sali... Z większym entuzjazmem widzowie nagradzali  
spektakl po jego zakończeniu, wielu owacją na stojąco.

Krzysztof Warlikowski, częsty gość na scenach teatrów we Francji, przy kreacji swojego najnowszego dzieła  
inspirował się tekstami Johna van Drutena *I'm a Camera* i filmem *Shortbus* Johna Camerona Mitchella. Na pod-  
stawie tego pierwszego powstał słynny Kabaret Boba Fossa.







TVP  
HISTORIA

PIĄTEK 21.02

**07:30** Dziennik telewizyjny **08:10** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **08:45** Ex Libris **09:00** Noce i dnie **10:00** Dzika Polska **10:30** Polska i świat z historią w tle **10:55** Tańcząca z Gruzją **11:30** Największe muzea świata **12:05** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **12:35** Polska i świat z historią w tle **12:55** Szerokie tory **13:35** Spór o historię **14:20** Sprint przez historię **14:50** Polska i świat z historią w tle **15:10** Puste ramy **15:40** Ex Libris **16:00** Królowie mórz **16:30** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Noce i dnie **18:05** Kalendarium historyczne Ciąg dalszy nastąpi... **18:40** Polska i świat z historią w tle **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Największe muzea świata **20:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **21:00** Cafe Historia **21:25** Szerokie tory **22:50** Za kulisami PRL **22:45** Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym **23:25** Sensacje XX wieku **00:30** Tańcząca z Gruzją **01:15** Ostatni świadek film dokumentalny reż.:Paweł Woldan **02:20** Kim Ki Dok film dokumentalny reż.:Jolanta Kryswata **03:15** Zakończenie dnia

SOBOTA 22.02

**07:30** Dziennik telewizyjny **08:05** Sonda **08:40** Cafe Historia **09:00** Czas honoru **10:00** Stanisław Król filozof cykl dokumentalny **10:50** Królowie mórz **11:30** Największe muzea świata **12:10** Lwów Tam i u mnie film dokumentalny **13:20** Ginecja cywilizacja cykl dokumentalny **14:30** Przyrodnicze opowieści Włodzimierza Puchalskiego **15:15** Dzieje kultury polskiej **16:20** Ballada o fiacie i 7 wspianych reportaż **17:00** Czas honoru **17:55** Roztocze. W krainie jody buka i tarpana. film dokumentalny **18:40** Kalendarium historyczne **19:15** Dziennik telewizyjny **19:50** Zapomniana melodia komedia reż.:Konrad Tom Jan Fetke wyk.:Helena Grossówna Jadwiga Andrzejewska **21:20** Z archiwum Filmotek Narodowej 4 Kresy polskiego kina cykl reportaży **21:40** Orzeł i chryzantema film dokumentalny **22:55** Gdy świat się wali 25 Protokół z Kioto serial dokumentalny **00:05** Boża podszywka **01:15** Ginecja cywilizacja cykl dokumentalny **02:15** Przelomowe dni 2 Zabójcza choroba cykl dokumentalny **02:45** Zakończenie dnia

NIEDZIELA 23.02

**07:25** Dziennik telewizyjny **08:10** Święty Stanisław film dokumentalny reż.:Natasza Ziółkowska Kurczuk **09:10** Czas honoru **10:05** Na Południu film dokumentalny reż.:Piotr Boruszkowski **10:35** Dzieje kultury polskiej cykl dokumentalny **11:35** Polska i świat z historią w tle **12:00** Gdy świat się wali serial dokumentalny **13:10** Tropem losia film dokumentalny reż.:Jan Walencik **14:05** Wielka Gra **15:05** Zapomniana melodia komedia reż.:Konrad Tom Jan Fetke **16:40** Ex Libris **17:00** Czas honoru **17:55** Góry Stołowe film dokumentalny **18:35** Kalendarium historyczne Sam przeciw wszystkim... czyli pierwszy wolny związkowiec film dokumentalny **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Władysław hr. Zamoycki Pan z Wielkopolski Władca Tatr film dokumentalny **21:00** Pomiędzy wilki dramt reż.:Janusz Janicki wyk.:Piotr Dęmek Katarzyna Gniewkowska **22:45** Religie i kościoły w Polsce Świadkowie Jehowy. Dobra nowina o Królestwie cykl dokumentalny **00:05** Boża podszywka **01:15** 17 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole **02:50** Zakończenie dnia



FOTO TVN Monika Grobowska



FOTO TVN Monika Grobowska



FOTO TVN Monika Grobowska



FOTO TVN Adam Białek



FOTO TVN Adam Białek

ITVN: program „Życie bez wstydu”, 23 lutego, godz. 23.10

ITVN: program „Detektywi”, od poniedziałku do piątku o godz. 20.30

PONIEDZIAEK 24.02

**07:30** Dziennik telewizyjny **08:10** Makłowicz w podróży Podróż **08:40** Polska i świat z historią w tle **09:00** Noce i dnie **10:05** Dzika Polska **10:40** Muzeum Grevin film dokumentalny **11:20** Niezwykły życiorys film dokumentalny **12:00** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **12:30** Cafe Historia **12:50** Hania film reż.:Stanisław Wohl Krzysztof Wierzbński wyk.:Małgorzata Wachcka Janina Nowicka **14:30** Mitologia polska Wierna rzeka **15:10** Największe muzea świata **15:35** Z kamerą po kraju **16:00** Byłem żołnierzem Wehrmachtu **16:25** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Noce i dnie **18:05** Kalendarium historyczne **19:00** Dziennik telewizyjny **19:45** Spór o historię **20:20** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **21:00** Flesz historii **21:30** Marion du Faouet Królowa złodziei film przygodowo historyczny reż.:Michel Favart **23:30** Sensacje XX wieku **00:30** Muzeum Grevin film dokumentalny **01:15** Pułkownik Dąbek. Obrona Gdyni 1939 film dokumentalny reż.:Bartosz Paduch **02:20** Dąbrowszczacy film dokumentalny **02:50** Zakończenie dnia

WTOREK 25.02

**07:30** Dziennik telewizyjny **08:05** Okrasa łamie przepisy **08:35** Cafe Historia **09:05** Noce i dnie **10:15** Dzika Polska **10:50** Zaproszenie Habit i szabla **11:30** Spór o historię **12:05** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **12:35** Flesz historii **13:05** Marion du Faouet Królowa złodziei film przygodowo historyczny **15:00** Polska i świat z historią w tle **15:25** Cafe Historia **15:45** Z archiwum Filmotek Narodowej **16:00** Bariera film dokumentalny **16:25** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Noce i dnie **18:10-18:40** Kalendarium historyczne **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Największe muzea świata **20:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **21:00** Polska i świat z historią w tle **21:30** Marion du Faouet Królowa złodziei film przygodowo historyczny **23:25** Sensacje XX wieku **23:55** Sensacje XX wieku **00:35** Zaproszenie Habit i szabla **01:10** Agent nr 1 film sensacyjny reż.:Zbigniew Kuźmiński wyk.:Karol Strasburger Monika Solubianka **02:55** Zakończenie dnia

ŚRODA 26.02

**07:30** Dziennik telewizyjny **08:05** Makłowicz w podróży Podróż **08:40** Flesz historii **09:05** Noce i dnie **10:15** Dzika Polska **10:50** Zamek Villandry film dokumentalny **11:25** Największe muzea świata **12:05** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **12:35** Polska i świat z historią w tle **13:00** Marion du Faouet Królowa złodziei film przygodowo historyczny **14:55** Polska i świat z historią w tle **15:25** Cafe Historia **15:45** Z kamerą po kraju cykl reportaży **16:00** Projekt cukrownia reportaż **16:25** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Noce i dnie **18:05** Kalendarium historyczne **18:40** Polska i świat z historią w tle **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Nieznana Białoruś. Pułk atomowy cykl dokumentalny **20:25** Ocalić od zapomnienia **21:00** Ex Libris **21:25** 8 Kontynent cykl dokumentalny **22:30** Pokazowe dzieci PRL gdańskie pielęgniaczki film dokumentalny **23:30** Sensacje XX wieku **00:30** Zamek Villandry film dokumentalny **01:15** Tajemnice początków Polski Wyspa władców cykl dokumentalny **02:10** Twierdza Kłodzka **02:50** Zakończenie dnia

CZWARTEK 27.02

**07:30** Dziennik telewizyjny **08:05** Okrasa łamie przepisy **08:40** Polska i świat z historią w tle **09:00** Noce i dnie **10:05** Dzika Polska **10:45** Podróże z historią **11:30** Zaproszenie Chelmski niedźwiedz jeszcze śpi **12:00** Ocalić od zapomnienia **12:35** Ex Libris **12:55** Pułkownik Dąbek. Obrona Gdyni 1939 film dokumentalny **14:00** Marie Springer to ja film dokumentalny **14:50** Ex Libris **15:05** Tajemnice początków Polski Wyspa władców **16:00** Czas na dokument **16:35** Encyklopedia II wojny światowej **17:00** Noce i dnie **18:20** Kalendarium historyczne **19:00** Dziennik telewizyjny **19:45** Komu milczy dzwon? **20:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **21:00** Polska i świat z historią w tle **21:25** Szerokie tory **22:05** Spór o historię **22:50** Sprint przez historię **23:30** Sensacje XX wieku **00:35** Zaproszenie Chelmski niedźwiedz jeszcze śpi **01:05** Za kulisami PRL **01:40** Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym **02:15** Jestem babką polskiego kina film dokumentalny reż.:Anna Kwiatkowska Tomasz Rudomino **03:00** Zakończenie dnia

tvn

**06:00** W niewoli przeszłości Brazylia **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa NON STOP **11:55** Na Wspólnej **12:20** Top wings **12:45** Odrobina Polski **12:55** Sablewskiej sposób na modę **13:30** Pan i pani Pells Argentyna **14:25-14:35** Serwis pogodowy **14:37-14:40** Prognoza narciarska **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Ulice Świata **15:55** W niewoli przeszłości Brazylia **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa NON STOP **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty program **19:30** Sport **19:40** Pogoda program i **19:50** Uwaga! **20:05** Sekrety film obyczajowy reżyseria: ALICE NELLIS **21:45** Superwizjer **22:10** Brygada antymafijna **23:00** Co za tydzień **23:20** Odrobina Polski **23:35** Kocham. Enter **00:20** W niewoli przeszłości Brazylia **01:10** Rozmowy w toku **01:50** Wawa NON STOP **02:35** Jak to jest zwołione? **03:00** Fakty p **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Sędzia Anna Maria Wesołowska **04:35-04:45** Serwis pogodowy **04:47** Prognoza narciarska **04:50** Ulice Świata serial dokumentalny **05:15** Ukryta prawda

**06:00** Pan i Pani House **06:25** Mille **06:55** SAMOCHÓD MARZEN: kup i zrób **07:35** Projekt Tysza **08:00** Top wings **08:30** Dzień dobry TVN **10:55** Maja w ogrodzie **11:20** Co za tydzień **11:45** Polak potrafi **12:10** Jak to jest zwołione? **12:35** Medycyna z kuchni **13:00** Miasto Kobiet **13:45** Odrobina Polski **13:55** Top Model. Zostań modelką **14:40** Ugotowani **15:25-16:40** X Factor **17:55** Sablewskiej sposób na modę **18:30** Legendy PRL **19:00** Fakty **19:25** Sport **19:35** Pogoda **19:45** Uwaga! **20:00** You can dance Po prostu tańcz! **21:20** W pogoni za fałą reżyseria: Ari Davis obsada: Michael Graziadei **22:50** Polak potrafi **23:10** Medycyna z kuchni **23:35** W imię króla **01:15** Klercy **02:00** Sablewskiej sposób na modę **02:35** Brytyjskie duchy dokument **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** W pogoni za fałą film obyczajowy reżyseria: Ari Davis obsada: Michael Graziadei Nia Peeples Thomas Gamer Rob Moran Matthew Cohen **05:15** Miasto Kobiet talk show

**06:00** Legendy PRL **06:25** Brytyjskie duchy dokument **06:55** Odrobina Polski **07:05** Sablewskiej sposób na modę **07:40** Ugotowani **08:30** Dzień dobry TVN **10:55** You can dance Po prostu tańcz! **12:15** Kocham. Enter **13:00** Mille **13:30** Projekt Tysza **13:50** Prawo i medycyna **14:45** Kod szczęścia **15:10** Kod szczęścia **15:35** Na Wspólnej Omnibus **17:05** Sophie Grigson w krajach Dalekiego Wschodu serial dokumentalny **17:30** Historia Polskiego Rocka **18:10** SAMOCHÓD MARZEN: kup i zrób **19:00** Fakty **19:25** Sport **19:35** Pogoda **19:45** Uwaga! **20:00** Najszub słucha **20:25** Ugotowani **21:10** W imię króla serial przygodowy **22:45** Legendy PRL **23:10** Życie bez wstydu **23:55** Sekrety film obyczajowy reżyseria: ALICE NELLIS **01:30** Miasto Kobiet **02:15** Kuba Wojewódzki **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Brygada antymafijna **04:40** SAMOCHÓD MARZEN: kup i zrób program motoryzacyjny **05:15** Historia Polskiego Rocka dokument

**06:00** W niewoli przeszłości Brazylia **06:50** Medycyna z kuchni **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa NON STOP **11:55** Ulice Świata **12:20** SAMOCHÓD MARZEN: kup i zrób **13:00** Polak potrafi **13:30** Pan i pani Pells Argentyna **14:25-14:35** Serwis pogodowy **14:37-14:40** Prognoza narciarska **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** SOS Uroda **15:55** W niewoli przeszłości Brazylia **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa NON STOP **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty program **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! **20:05** Na Wspólnej **20:30** Detektywi seria **20:55** Brytyjskie duchy dokument **21:20** Top Model. Zostań modelką program rozry **22:05** Top Model. Zostań modelką finał **23:15** Klercy **00:05** Odrobina Polski **00:20** W niewoli przeszłości Brazylia **01:10** Rozmowy w toku **01:50** Wawa NON STOP **02:35** Detektywi **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Sędzia Anna Maria Wesołowska **04:35-04:45** Serwis pogodowy **04:47** Prognoza narciarska **04:50** Najszub słucha **05:15** Ukryta prawda

**06:00** W niewoli przeszłości Brazylia **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa NON STOP **11:55** Na Wspólnej **12:20** Top Model. Zostań modelką program **13:05** Sophie Grigson w krajach Dalekiego Wschodu **13:30** Pan i pani Pells Argentyna **14:25-14:35** Serwis pogodowy **14:37-14:40** Prognoza narciarska **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Zawody program rozrywkowy **15:55** W niewoli przeszłości Brazylia **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa NON STOP **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! **20:05** Na Wspólnej **20:30** Detektywi **20:55** Brytyjskie duchy dokument **21:20-22:05** Życie bez wstydu **22:50** Kuba Wojewódzki **23:35** Prawo i medycyna **00:30** W niewoli przeszłości Brazylia **01:20** Sablewskiej sposób na modę **01:50** Wawa NON STOP **02:35** Detektywi **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Sędzia Anna Maria Wesołowska **04:35-04:45** Serwis pogodowy **04:47** Prognoza narciarska **04:50** Maja w ogrodzie **05:15** Ukryta prawda

**06:00** W niewoli przeszłości Brazylia **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa NON STOP **11:55** Na Wspólnej **12:20** Top Model. Zostań modelką finał **13:30** Pan i pani Pells Argentyna **14:25-14:35** Serwis pogodowy **14:37-14:40** Prognoza narciarska **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Kobieta na krańcu świata **15:55** W niewoli przeszłości **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa NON STOP **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! **20:05** Na Wspólnej **20:30** Detektywi **20:55** Projekt Tysza **21:20** Kocham. Enter **22:05** Miasto Kobiet **22:55** Na osi **23:15** Top wings **23:45** Legendy PRL **00:05** Odrobina Polski **00:20** W niewoli przeszłości Brazylia **01:10** Rozmowy w toku **01:50** Wawa NON STOP **02:35** Detektywi **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Sędzia Anna Maria Wesołowska **04:35-04:45** Serwis pogodowy **04:47** Prognoza narciarska **04:50** Na osi **05:15** Ukryta prawda serial fabularno dokumentalny

**06:00** W niewoli przeszłości Brazylia **06:50** Detektywi **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry TVN **11:10** Wawa NON STOP **11:55** Na Wspólnej **12:20** Kocham. Enter **13:05** Brytyjskie duchy dokument **13:30** Pan i pani Pells Argentyna **14:25-14:35** Serwis pogodowy **14:37-14:40** Prognoza narciarska **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska **15:30** Pani Gadziel **15:55** W niewoli przeszłości Brazylia **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Wawa NON STOP **18:10** Ukryta prawda **19:00** Fakty **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! **20:05** Na Wspólnej **20:30** Detektywi **20:55** Top wings **21:20** X Factor **22:35** X Factor **23:45** SAMOCHÓD MARZEN: kup i zrób **00:20** W niewoli przeszłości Brazylia **01:10** Rozmowy w toku **01:50** Wawa NON STOP **02:35** Detektywi **03:00** Fakty **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! **03:50** Sędzia Anna Maria Wesołowska **04:35-04:45** Serwis pogodowy **04:47** Prognoza narciarska **04:50** Kobieta na krańcu świata program podróżniczo rozrywkowy **05:15** Ukryta prawda serial fabularno dokumentalny

## TYGODNIOWY HOROSKOP Z TAROTEM

**BARAN 21.03.-20.04. GIERMEK DENARÓW**

Przed Tobą pojawi się szansa, na którą możesz liczyć, nawet jeśli niczego takiego nie oczekiwaleś. Przyjmij poważną propozycję i twórczo ją wykorzystaj.

**BYK 21.04.-21.05. DZIEWIĄTKA DENARÓW**

Szykuj się na przyjemną niespodziankę. Postaraj się pomóc szczęściu i sam wyrusz na jego poszukiwanie. Zajmij się czymś nowym lub choćby kup los na loterię.

**BLIŹNIĘTA 22.05.-21.06. TRÓJKA PUCHARÓW**

Mają szansę spełnić się Twoje marzenia. Ciesz się życiem i pełnią istnienia. Zaprosz przyjaciół i znajomych do siebie, zorganizuj rodzinne święto.

**RAK 23.06.-22.07. KRÓL PUCHARÓW**

Jeśli przechodzisz burzę emocjonalną, bądź pewien, że ją przetrzymasz. Zwróć się o pomoc do jakiegoś mądrego, doświadczonego i wrażliwego mężczyzny.

**LEW 23.07.-23.08. CZWÓRKA MIECZY**

Samotność jest teraz dobra, a nawet konieczna dla Ciebie. Odpoczynek, sen, dieta są potrzebne do odzyskania równowagi i spokoju.

**PANNA 24.08.-23.09. SIÓDEMKĄ BUŁAW**

Znalazłeś się w sytuacji, w której obowiązują określone reguły gry. Z tej gry nie możesz się wylamać. Jest szansa na sukces, trzeba działać zgodnie z zasadami.

**WAGA 24.09.-23.10. ÓSEMKA MIECZY**

Ważne wydarzenia nastąpią w podróży lub w takich miejscach jak dworce, lotnisko itp. Jest to dobry moment na nawiązywanie nowych kontaktów.

**SKORPION 24.10.-23.11. RYDWAN**

Czeka Cię ważna rozmowa. Dużo spraw do załatwienia. Nie licz więc na spokoj i odpoczynek. Możliwe są wyjazdy służbowe i prywatne. Uwważaj na drodze.

**STRZELEC 24.11.-22.12. SŁOŃCE**

Wszystkie cienie znikną, każda wątpliwość zostanie rozwiana. Świątuj taniec życia w najbardziej pozytywny i otwarty sposób. Dokonaj zdecydowanych wyborów.

**KOZIOROŻEC 23.12.-20.01. TRÓJKA MIECZY**

Sytuacja dojrzała do generalnych porządków, do przebudowy, a nawet rewolucyjnych zmian. Nie ma miejsca na kompromisy, za to możliwa jest walka Nowego ze Starym.

**WODNIK 21.01.-19.02. KRÓLOWA DENARÓW**

Wierzysz w siebie i swoje siły, umiesz zgodnie współpracować z ludźmi. Czeka Cię stabilizacja, czy to sensie finansowym, czy też emocjonalnym.

**RYBY 20.02.-20.03. GIERMEK BUŁAW**

W tym co się dzieje wokół Ciebie kluczową rolę odgrywa pewien człowiek mało odpowiedzialny, ryzykant i awanturnik, siewca niepokoju (twórczego niepokoju).

**Wróżka Henry**

tarot, runy, talizmany runiczne, numerologia, horoskopy partnerskie  
tel. + 32 0496 41 22 40, e-mail: henryka.lorenc@wp.pl

## Ciasteczka ze słonecznikiem

Ciasteczka fajnie chrupią, są lekkie, pożywne i mało słodkie, na pewno sprawdzą się jako przekąska w szkole lub w pracy.

**Składniki:**

100 g margaryny	1 łyżka śmietany 18 %
1 jajko	1 łyżeczka proszku do pieczenia
3,5 łyżki cukru pudru	300 g ziaren słonecznika
1,5 szklanki mąki	2 łyżki cukru

**Przygotowanie:**

Mąkę mieszamy z cukrem pudrem, proszkiem do pieczenia i wysypujemy na stolnicę. Dodajemy zimną margarynę i siekamy aż do uzyskania konsystencji kaszy. Dodajemy żółtko i śmietanę, chwilę siekamy, a następnie wyrabiamy szybko ciasto. Z ciasta formujemy kulę i odkładamy ją na minimum godzinę do lodówki. Słonecznik wysypujemy do płaskiej miseczki. Po tym czasie ciasto rozwałkujemy na grubość 3 mm i wycinamy szklanką koła. Pozostałe białko roztrzepujemy z dodatkiem cukru. Za pomocą pędzelka ciastka smarujemy białkiem i maczamy w słoneczniku. Układamy je na blaszce i pieczemy 8-10 minut aż się ładnie zarumienią. Po upieczeniu studzimy.

Życzę smacznego :)

Zamiast słonecznika można użyć płatków migdałowych, suszonej żurawiny lub rodzynek.

**Katarzyna Cukier**

autorka bloga „Gotuj z Cukiereczkiem”  
gotujzucukiereczkiem.blogspot.fr

PRENUMERATA  
VECTOR POLONII

**Wybierz rodzaj płatności!**

Płatność czekiem bankowym, przelewem, osobiście w redakcji.

**Dane do przelewu bankowego:**

ROI DORE, 6, rue Sainte Anastase 75003 Paris,

**Prenumerata Francja:**

konto BNP Paribas  
RIB: 30004 01849 00010069666 64

**Prenumerata zagraniczna:**

IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664  
BIC: BNPAFRPPPOP

Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE prosimy kierować na adres redakcji:  
ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

**Obsługa abonentów:**

09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com

Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę (roczną, półroczną)

Adres e-mail:

Wybierz okres prenumeraty!

Adres



**PRAKTYKI W KSIĘGARNI/ANTYKWARIACIE W PARYŻU:**

Księgarnia o charakterze antykwarycznym w Paryżu poszukuje osoby zainteresowanej odbyciem praktyki/stażu.

**Zakres obowiązków:**

- Pomoc w prowadzeniu kartoteki książek
- Prowadzenie korespondencji - udzielanie informacji o dostępnych publikacjach oraz wysyłka katalogów
- Realizacja powierzonych zadań związanych z codziennym funkcjonowaniem księgarni

**Profil kandydata:**

- Absolwent/ka lub student/ka kierunku: bibliotekoznawstwo, polonistyka (mile widziane)
- Osoba dobrze zorganizowana, samodzielna i rzetelna, władająca j. francuskim w stopniu dobrym (znajomość każdego kolejnego języka będzie atutem)

**Oferujemy:**

- Elastyczne godziny pracy w przyjaznej atmosferze
- Współpraca zakończy się wystawieniem potwierdzenia odbycia praktyk i/lub listu referencyjnego.

**Informacje praktyczne:**

- Praktyki bezpłatne
- Miejsce: Paryż
- Termin rozpoczęcia i czas trwania współpracy: od zaraz/ok. 3 razy w tyg. przez min. 2 mies.

Aplikacje zawierające CV i list motywacyjny proszę przesyłać na adres: photo@roidore.com z dopiskiem „Praktyki/staż w księgarni”.

**SPRZEDAM**

Pokrowiec na laptopa w dobrym stanie  
15 euro, tel. 06 27 74 00 20

**SPRZEDAM**

- Fotelik samochodowy marki Peg Perego. Odpowiedni dla dzieci o wadze do 10 kg. Stan bardzo dobry. Cena 50 €
- Nosidełko dla niemowląt marki Baby Bjorn. Model Baby Carrier Active. Dla dzieci od 3,5 do 12 kg. Stan dobry. Cena 55 €
- Łóżeczko turystyczne dla dzieci marki BabiDéal. Stan bardzo dobry. Cena 20 €, Odbiór we własnym zakresie w Vincennes (94300). Tel: 06 21 84 71 63.

**SPRZEDAM**

Gogle narciarskie  
5 euro  
e-mail: franciosa.renaud@gmail.com

**SPRZEDAM**

Duży, ładny i w bardzo dobrym stanie segment do salonu (kolor: buk; wymiary: szer. - 170 cm, wys. - 216 cm, głębokość części dolnej - 56 cm). Kupiony niedawno w Conforamie. Nowoczesny i praktyczny styl. Odbiór własny w okolicach Boulogne-Billancourt. Cena: 250 € do negocjacji. tel. 06.20.11.25.36

**PRZEDSTAWICIEL DS. PROMOCJI I SPRZEDAŻY**

„Vector Polonii” ogłasza rekrutację na stanowisko:

**Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży!****Zakres obowiązków:**

- Dbanie o dobry wizerunek periodyku
- Pozyskiwanie reklamodawców, odbiorców prenumeraty
- Nawiązywanie oraz podtrzymywanie relacji z klientami
- Realizacja planów sprzedaży w oparciu o wyznaczone cele

**Profil kandydata:**

- Doświadczenie w sprzedaży i obsłudze klienta
- Dobra znajomość języka francuskiego (każdy dodatkowy język będzie atutem)
- Doskonale umiejętności komunikacyjne i negocjacyjne
- Znajomość środowisk polonijnych (mile widziana)
- Inicjatywa, energia, zapał do pracy
- Dynamizm i zaangażowanie
- Prawo jazdy kat. B

**Informacje praktyczne:**

- Miejsce pracy: Paryż, Francja
  - Data objęcia stanowiska: od zaraz
- Zgłoszenia (CV + list motywacyjny w języku polskim) prosimy wysłać na adres: photo@roidore.com z dopiskiem „Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży”.

**PSYCHOLOG**

**Beata KWASIEBORSKI**  
Konsultacje - Paryż X  
tel. 06 13 82 20 89

**DAM PRACĘ:**

Praca dla spawacza/montera z doświadczeniem w pracowni kreacji i wyrobu biżuterii w Paryżu.  
Zakres zadań: obróbka metalu, prace ślusarskie, monterskie i spawalnicze. Znajomość języka francuskiego nie wymagana.  
Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem **01 42 71 84 80** lub mailowy: **magic@magicparis.fr**.

**Cennik ogłoszeń:**

Ogłoszenia drobne do 10 słów – 8 €, każde kolejne słowo – 0,50 €.  
Zniżka od trzeciej emisji ogłoszenia.  
Ogłoszenia „dam pracę/szukam pracy” – bezpłatne  
Prosimy o przysyłanie ogłoszeń na adres: redakcja@vectorpolonii.com  
Reklama: cena w zależności od wielkości i ilości emisji.  
Cennik w siedzibie Redakcji: 6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paryż.




Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę (roczną, półroczną)

Adres e-mail:

Wybierz okres prenumeraty!

Adres

**Wybierz rodzaj płatności!**

Płatność czekiem bankowym, przelewem, osobiście w redakcji.

**Dane do przelewu bankowego:**

ROI DORE, 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

**Prenumerata Francja:**

konto BNP Paribas  
RIB: 33004 01849 00010069666 64

**Prenumerata zagraniczna:**

IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664  
BIC: BNPAFRPPPO

Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE prosimy kierować na adres redakcji: ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris.

**Obsługa abonentów:**

09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com



Nina z Muzeum Zabawek w Figueres



„Lilil. Wielbiciel spanieli. W jego głowie co chwila powstają nowe króciutkie myśli...”



Eksponaty z Muzeum Zabawek w Figueres

## Nie duża, a ważna. **Lalka**

Zabawki towarzyszą człowiekowi niemal od poczęcia do późnej starości, czasem nawet śmierci. W tym rodzaju rzemiosła ciekawie i najprężniej rozwijało się lalkarstwo. Przedmioty upodabniane do postaci ludzkiej stały się pożądanymi i niezbędными. Niekiedy nawet zamieniły się miejscami i zastąpiły człowieka, który próbuje się do nich upodobnić.

### Mały dorosły

Rozczytując się w słownikowej definicji lalki, odnajdujemy wyjaśnienie, iż jest to „zabawka dziecięca mająca postać ludzką”.

Wiele figurek prehistorycznych odkrywanych przez archeologów przypomina lalki, jednak miejsce znalezienia – grobowce dorosłych – nie wskazują na używanie ich do zabawy. Najprawdopodobniej były to przedmioty kul-

tu. Najstarsze ich przykłady pochodzą dopiero z antyku. Sporo odnaleziono na terenie Egiptu, Grecji i Rzymu.

Niewielka ilość zachowanych do naszych czasów „pra-lalek” wynika prawdopodobnie z dwóch przyczyn. Pierwsza społeczna. Dawniej dzieci traktowano jak „małych dorosłych”, nie zważano na ich specjalne potrzeby. Uważano, że nie powinny zabierać głosu, a nawet, że nie czują bólu. Druga techniczna – nietrwałość materiałów, z których powstawały.

Moment spopularyzowania lalek nadszedł wraz z rozwojem technologii. Pojawiły się masy plastyczne, później guma, winyl itp., które pozwoliły szybciej i lepiej tworzyć „ludzi zabawki”. Powstały popularne ikony, jak lalki Barbie. Ich wszechobecność stała się także impulsem do tworzenia i wzrostu zainteresowania rękodziełem. Coraz częściej spotyka się artystów, czy też amatorów lalkarstwa.

### Masa, wosk, celulozoid

Od zarania dziejów, do tworzenia lalek wykorzystywano: patyki, skórę, drewno, kości, glinę, kamień. Dopiero w Renesansie wprowadzono nowoczesną materię – papier mâché, która pozwoliła tworzyć lalki bardziej plastyczne, przypominające niedościgniony wzór postaci ludzkiej.

W Europie, w XVII w. powstały cechy rzemieślnicze, w których powstawały zabawki. Tworzono je głównie z drewna, także w technice mieszanej, używając wosku, aby uzyskać ręce, nogi czy głowy i tkaniny jako podstawę tułowia. Potem, jako materiał na lalki, wykorzystywano porcelanę oraz wypeknaną w niskiej temperaturze masę ceramiczną, tzw. biskwit. Wiek XX wprowadził tworzywa sztuczne, dzięki którym osiągnięto niedościgniony wzór, a także wielką skalę produkcji.

Od początku lalkom starano się nadawać specyficzny wygląd. Używając do tego najpierw podstawowych zabiegów, jak: malowanie, zdobienie. Lalki miały również z pietyzmem tworzone elementy, takie jak włosy (z włosia końskiego) czy ubrania.

### Zawiesić oko

Najstarsza polska lalka pochodzi z okresu między IX a XI w., a odnaleziona została na wyspie Wolin. Przedstawiała postać z nogami i rękami, prymitywnie wykonaną z patyka. Inna, również z północnej Polski, powstała w okolicach Elbląga, a datowana jest na XIII w. Ta wykazuje wyższy stopień skomplikowania, a ślady na niej wskazują, iż miała ruchome kończyny.

Ciekawym przykładem przedstawiającym lalki, a bardziej dzieci, jest obraz Pietera Bruegla Starszego, noszący tytuł *Zabawy dziecięce*. To dzieło niderlandzkiego malarza pochodzi z XVI w., a znajduje się w Muzeum Historii Sztuki w Wiedniu. Ukazuje liczne postaci ludzkie – dzieci, ubrane zupełnie jak ich rodzice, a zajmujące się różnymi działaniami, wykonywanymi pomiędzy kamiennymi zabudowaniami miejskimi. 250 postaci wykorzystuje w zajęciach wszystko to, co mogą napotkać na drodze: beczki, obręcze, kawałki drewna.

Pisząc o lalkach, nie sposób nie wspomnieć o Barbie. Jej twórczynią jest Ruth Handler, która zainspirowana postacią lalki dla dorosłych – Lilli, stworzyła w 1958 r. znaną do dziś dnia Barbie. Nazwa, to zdrobnienie imienia Barbara, które nosiła córka projektantki. Lalka powstała wraz z pełną biografią, rodziną, karierą zawodową oraz szafą pełną ubrań na każdą okazję, no i garażami na samochody, stajnikami dla koni...

### Zmiany

Ciekawym zagadnieniem związanym z lalkami, jest zagadnienie płci. Lalka stała się nieodłącznym atrybutem dziewczynki, która poprzez zabawę determinowana jest do wychowywania dzieci i podtrzymywania domowego ogniska. Od dłuższego czasu pojawiają się jednak ciekawe zmiany w tym podejściu. Dzięki nim okazuje się, że chłopcy – mężczyźni mogą zmieniać pieluchy i zajmować się domem, a dziewczynki – kobiety podbijać wielki świat. A wszystko to bez szkody dla ludzkości.

**Anna Rudek-Śmiechowska**



Eksponaty z Muzeum Zabawek w Figueres